

**ILMOITUSPÄÄTÖS ELÄINSUOJAN TOIMINNASTA, LAULUMAA, 535-401-77-8
SÄÄSKELÄ**

Selostus

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee lypsykarjatilan toiminnan laajentamista.

TOIMINNANHARJOITTAJA

Juho ja Noora Laulumaa
Järvikyläntie 197
85500 NIVALA

Y-tunnus: 2663341-2

Tilatunnus: 535 054 424

Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N 7087353, E 398169

ELÄINSUOJA JA SEN SIJAINTI

Tilakeskus sijaitsee Nivalan Järvikylässä kiinteistöllä Säaskelä 535-401-77-8 osoitteessa Järvikyläntie 197. Kiinteistön omistaa toiminnanharjoittaja.

ILMOITUSVELVOLLISUUDEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on ilmoituksenvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n 1 momentin sekä liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen ympäristönsuojelulain 115 a §:n 2 ja 4 momenttien perusteella.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 13.06.2022.

ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Lypsykarjatila sijaitsee Järvikylässä Nivalan keskustan lounaispuolella. Järvikyläntien (maantie 7630) varrella sijaitsevasta tilakeskuksesta on matkaa Nivalan keskustaan linnuntietä yli 2 km ja tietä pitkin noin 6 km. Alle 500 metrin etäisyydellä tilakeskuksesta on useita vakituissa asuinkäytössä olevia rakennuksia. Alle 600 metrin etäisyydellä ei ole muita eläinsuojia.

Tilakeskus tulevine laajennuksineen sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista kaavaa. Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (MRL 27 §) vuodesta

2009 alkaen. Uudistuksessa syntyneet kolme vaihemaakuntakaavaa ovat kaikki lainvoimaisia. Maakuntakaavan yhdistelmäkartan 18.1.2022 mukaan tilakeskus sijaitsee maaseudun kehittämisen kohdealueella *mk* (mk-6, Kalajokilaakso, 2. ja 3. vmkk). Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutu-asutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita. Kehittämisperiaatteista todetaan mm., että *alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Suunnittelumääräyksissä todetaan mm., että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestävään käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle. Kalajokilaakson mk-6 -alueelle annetun aluekohtaisen täydentävän suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Kalajoen vedenlaadun parantamiseen (2.vmkk). Valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista todetaan (2. ja 3. vmkk): ”Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen (1995) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla, joita on mm. Kalajokilaakso.” Suunnittelumääräykset: ”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöt. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.” ”Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö II (Mietintö 66/1992, ympäristöministeriö, 1993) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.”*

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista, joita on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaiksi, on kirjoitettu maakuntakaavan kaavamääräyksiin seuraavasti (2. ja 3. vmkk): *”Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, joita on ehdotettu valtakunnallisesti merkittäviksi maisema-alueiksi (Ympäristöministeriö, MAPIO-työryhmä 11.1.2016): mm. Kalajokilaakson viljelymaisemat.”* Suunnittelumääräykset: *”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota 2. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.2.1 sekä 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.14.3. (Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.”*

Valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita koskevana inventointina on toiminut 5.1.1995 annetun valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja maisemanhoidon kehittämistä koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen liitteen mukaisesti 156 valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Mainitun päätöksen antamisen jälkeen maaseudun kulttuurimaisemat ovat muuttuneet, ja niistä on kertynyt uutta näkemyksellistä tietoa. Inventointi onkin suoritettu uudelleen vuosina 2010-2015. Näin koottu Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021) sisältää 186 aluetta aluerajauksineen ja -kuvauksineen. Valtioneuvosto on 18.11.2021 päättänyt, että tämä VAMA 2021 on valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevassa päätöksessä tarkoitettu inventointi, korvaten aiemman inventoinnin. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Edellä tarkoitettujen inventoinnin kohteena 128 on Kalajokilaakson viljelymaisemat. Sitä koskevassa arvioinnissa todetaan muun ohella, että *”Kalajokilaakson viljelymaisemat edustavat avaraa pohjalaista jokilaakson kulttuurimaisemaa. Maisema-alueen arvot perustuvat alueen laajoihin viljelynäkymiin, jotka kuvastavat alueen merkitystä pitkäaikaisena ja elinvoimaisena maatalousalueena. Kulttuuripiirteensä arvioidaan, että asutuksen ja jokiuoman välisellä vyöhykkeellä aukeavat yhtenäiset peltoalat, joita katkovat vain muutamat pienet metsäsaarekkeet. Viljelysten ohella maisemaa kirjovat maatilojen isokokoiset tuotantorakennukset.”*

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Arvokkaat maisema-alueet sovelluksen (v. 2021) mukaan Sääskelän kohdalla VAMA2021-alueen rajausta kulkee Järvikyläntiestä yli puoli kilometriä lounaaseen, Lehmilammen takana metsäisellä alueella.

Tilakeskus sijaitsee vaihemaakuntakaavojen yhdistelmässä lisäksi mineraalivarantoalueella ekv-1 (3. vmkk).

Tilan eläinsuojat, lantavarastot ja lannanlevityspellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue Haittala (1153501, 2- lk) sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä tilakeskuksesta kaakkoon. Toiminta sijaitsee Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueella Kalajoen valuma-alueen yläosassa Pidisjärven lähialueella (53.041). Pidisjärvi sijaitsee rakennettavasta pihatosta noin 660 metrin etäisyydellä koilliseen. Rakennettavasta uudesta lietesäiliöstä on etäisyyttä Pidisjärveen noin 400 metriä. Toiminta ei sijaitse luonnonsuojelualueiden tai muiden suojeltujen kohteiden läheisyydessä.

Eläinsuoja ei sijoitu tulva-alueelle (Tulvakarttapalvelun kartta-aineisto) eikä tulvavapenkerien (patojen) vahingonvaara-alueelle (Kalajoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 28.11.2021, <https://storymaps.arcgis.com/stories/3c434b3acef94c27a74d5c7ac257c5bd>).

Lähipelloilla on havaittu happamia sulfaattimaita. Happamien sulfaattimaiden esiintymisen laskennallinen todennäköisyys on aivan Pidisjärven läheisyydessä suuri, mutta muuttuu kauempana järvestä pieneksi tai erittäin pieneksi.

ILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Ilmoitusaineisto (tämän päätöksen liite 2) sisältää seuraavat asiakirjat:

- Eläinsuojien ilmoituslomake
- Yleiskuvaus toiminnasta
- Sijaintikartat (2 kpl) ja etäisyystarkastelukartta
- Asemapiirustus 20.1.2023
- Lypsykarjapihaton pohjapiirustus, leikkaus ja julkisivut 13.6.2022
- Vanhan navetan pohjapiirustus
- Uuden lietesäiliön pohjapiirustus ja leikkaus 13.6.2022
- Eläinpaikat
- Polttoainesäiliöt
- Kemikaalit
- Säilörehun valmistus
- Eläinyksikkölaskuri
- Lietesäiliöt
- Kuivalantala
- Lannan varastointi, käsittely ja levityspinta-ala

- Kiinteistökartta
- Peruslohkojen tiedot ja kartat
- Vuokrasopimukset

Ilmoituksen mukana on toimitettu lisäksi luettelo lähialueen kiinteistöistä.

KUVAUS TOIMINNASTA

Laulumaan tilan päätuotantosuunta on maidontuotanto. Kyseessä on olemassa oleva lypsykarjatila, jonka toimintaa ollaan laajentamassa. Nykyinen toiminta ei ole eläinmäärän perusteella ympäristölupa- tai ilmoitusvelvollista toimintaa eikä toiminnalla ole voimassa olevaa ympäristölupaa. Nykytilanteessa tilakeskuksen vanhassa navetassa on eläinpaikat 34 lypsylehmälle, 15 hieholle (12-24 kk), 9 vasikalle iältään 6-12 kk ja 11 vasikalle iältään alle 6 kk, yhteensä 476,50 eläinyksikköä.

Ilmoituksen mukaan toimintaa laajennettaisiin rakentamalla uusi lypsykarjapihatto 71 metrin etäisyydelle vanhasta navettarakennuksesta, sen koillispuolelle. Etäisyyttä lähimpään asuinrakennukseen olisi 100 metriä. Uuteen pihattoon tulisi eläinpaikat 76 lypsylehmälle. Vanhaan navettaan saneerattaisiin eläinpaikat 42 hieholle, 22 lehmävasikalle (6-12 kk) ja 17 nuoremmalle vasikalle (alle 6 kk). Suunnitellun laajennuksen jälkeen tilan eläinsuojissa olisi eläinpaikat yhteensä 76 lypsylehmälle, 42 hieholle (12-24 kk), 22 vasikalle iältään 6-12 kk ja 17 vasikalle iältään alle 6 kk, yhteensä 1092,5 eläinyksikköä. Uudessa karjarakennuksessa on käytössä lietekanavien jäähdytys. Eläinyksiköinä tarkasteltuna toiminta laajenisi nykyiseen toimintaan nähden 2,29 kertaiseksi.

Nykyiset hyötytilavuudeltaan 361 m³:n virtsasäiliö ja 648 m³:n kuivalantala sijaitsevat vanhan navetan tuntumassa. Kuivalantala on avoin ja olemassa olevassa virtsasäiliössä on luonnollinen kuorettuma. Laajennuksen yhteydessä uutta lypsypihattoa varten rakennettaisiin uusi hyötytilavuudeltaan 2 066 m³:n lietesäiliö. Kelluvalla irtokatteella katettava lietesäiliö sijoitettaisiin etäämmälle asutuksesta noin 425 metrin etäisyydelle vanhasta navetasta koilliseen Pidisjärven suuntaan. Etäisyyttä lähimpään asuinrakennukseen olisi 360 metriä. Nykyinen tilakeskuksen kuivalantala ja virtsasäiliö sekä lietteelle/virtsalle vuokrattu etäsäiliö toimivat muutoin lantavarastoina. Ilmoituksessa etäsäiliötä, lietekuiluja ja kuivikepohjia ei ole laskettu mukaan tilan käytettävissä olevaan lannanvarastointitilavuuteen.

Tilalla ei ole erillistä jaloittelutarhaa. Lypsylehmät, ummessa olevat lehmät ja hiehot laiduntavat 4 kuukautta vuodessa.

Laidunlohkot tai osat niistä eivät rajoitu vesistöön.

Lanta hyödynnetään peltolannoitteena. Toiminnanharjoittajalla on sekä omia että vuokrapeltoja käytettävissä yhteensä 78,44 hehtaaria. Pellot eivät sijaitse pohjavesialueella.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Lannanlevityksessä käytetään osittain urakoitsijaa, jolla on tehokas multaava kalusto.

Säilörehu varastoidaan esikuivattuna aumassa sekä pyöröpaaleissa. Uusia rehunvarastointitiloja ei suunnitelman mukaan ole tarkoitus rakentaa. Säilörehun puristenestettä ei muodostu normaaleissa olosuhteissa, eikä sitä kerätä talteen. Nykyiset katetut laakasiilot toimivat jatkossa aperehun komponenttivarastoina.

Työkoneiden polttoaineet (MPÖ) varastoidaan 2 700 litran ja 2 000 litran yksivaippaisissa säiliöissä, jotka on sijoitettu katettuun valuma-altaalliseen (1,29 m³) polttoainehuoneeseen. Muut öljytuotteet varastoidaan maatilakorjaamon betonilattialla, joka on viemäröity öljynerotuskaivon kautta imeytyskenttään. Tilalla varastoidaan lisäksi rehunsäilöntäaineita, lannoitteita, kasvinsuojeluaaineita, eläinten lääkkeitä sekä pesu- ja desinfiointiaaineita.

Tila on tavanomaisen kiinteistöjätteen osalta Vestia Oy:n järjestetyn jätehuollon piirissä. Tilan vesihuolto perustuu kunnalliseen vesijohtoverkostoon. Asuinkiinteistöllä on asianmukainen jätevesien käsittelyjärjestelmä imeytyskenttineen. Uuden pihattonavetan WC-vedet ohjataan 5 m³ kokoiseen umpisäiliöön. Umpisäiliö varustetaan ylitäytön ilmaisimella. Eläintenpidosta leviää ajoittain toiminnalle tyyppillistä hajua. Voimakkaimmin toiminnan aiheuttamat hajut leviävät vuosittaisen lannanlevityssesonkien yhteydessä lantaa kuormattaessa sekä lietesäiliötä sekoitettaessa. Ilmanvaihto on uudessa rakennettavassa lypsykarjapihatossa luonnollinen ja poistoilma johdetaan noin 8 metrin korkeudella sijaitsevan avattavan harjan avulla ulos. Saneerattavassa vanhassa navetassa ilmanvaihto tapahtuu koneellisesti kolmen poistohormin (n. 7,5 m) kautta. Uuden pihattonavetan harjatuuletus ehkäisee ympäristön hajuhaittoja. Toiminnan laajenemisen ei uskota aiheuttavan lisää melu- tai pölyhaittaa. Navettatoiminnan melu- ja pölykuormituksen arvioidaan säilyvän laajennuksesta huolimatta suunnilleen nykyisellään toiminnan painopisteen siirtyessä uuden pihattonavetan ympäristöön.

Tuotannon laajeneminen ei ennalta arvioiden vaikuta merkittävästi maataloudesta aiheutuvaan tieliikenteeseen eikä sen arvioida aiheuttavan haittoja muille lähialueen asukkaille tai toimijoille. Raskaan liikenteen määrä on verrattain vähäistä peltojen viljelysesonkien ulkopuolella. Muuta säännöllistä raskasta liikennettä muodostuu, kun maitoauto käy tilalla joka toinen päivä ja rehuauto toimittaa viikoittain tilalle rehua. Myös eläinkuljetuksista ja lannoitteiden toimituksista muodostuu raskasta liikennettä. Näiden osuus paikallisesta liikenteestä on suhteellisen vähäistä. Jonkin verran paikallista, tilan sisäistä liikennettä lisäävät rehujen sekä lannan siirtokuljetusten lisääntyminen. Tilakeskus sijaitsee aivan Järvikyläntien (7630) tuntumassa, eikä liikenne siten lisää esimerkiksi kauttakulkua

muiden kiinteistöjen alueella eikä aiheuta haittoja naapurikiinteistöille. Liikenne tilalle on tavanomaista maatalousliikennettä. Tilalla tapahtuva traktoriliikenne keskittyy kevät-, kesä- ja syyskaudelle sadonkylvö- ja sadonkorjuu-aikaan.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

1. KUULEMINEN

Ilmoituksen vireilläolosta on kuulutettu 29.06. – 05.08.2022 välisenä aikana Nivalan kaupungin kotisivuilla, jossa ilmoitusasiakirjat liitteineen ovat olleet nähtävillä kuulutuksen ajan. Osalle tilakeskuksen lähinaapureille ja vaikutusalueen (600 m) kiinteistönomistajille on lähetetty kuulemiskirje ja varattu näin muistutusmahdollisuus ympäristönsuojelulain mukaisesti. Kuulemiskirjeet on lähetetty 30.06.2022.

1. LAUSUNNOT

Ilmoituksesta on pyydetty lausunto ympäristönsuojelulain 42 § mukaisesti. Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuollolta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut lausunnossaan 1.8.2022 seuraavasti:

"Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ei ota lausunnossaan tarkemmin kantaa ilmoituksen sisältöön tai hyväksymisen edellytyksiin.

ELY-keskus toteaa yleisesti ympäristönsuojeluviranomaisena, että eläinsuojien laajennusten ja lannanvarastointisäiliöiden sijoittamisessa tulee noudattaa valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) säädettyjä vähimmäisetäisyyksiä naapurin asuinrakennukseen tai vastaavaan. Hakemuksen mukaisilla eläinmäärillä (1092,5 ey) tulee vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin nautatiloilla olla vähintään 250 metriä, jos lietesäiliön katteena on pelkkä kuorettuma, tai 150 metriä, jos on kelluva kate.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että nitraattiasetuksen (1250/2014) 4 § 4 kohdan mukaan lantala ei saa sijoittaa alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta. "

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuolto on esittänyt lausunnossaan 3.8.2022 seuraavaa:

"Terveyshaittojen estäminen

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Kotieläintilat voivat vaikuttaa ihmisten elinympäristöön eri tavoin. Terveysturvallisuuslain (763/1994) 2 § mukaan, Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niiden vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Toimijan tulee huomioida naapureiden sijainti tilaan sekä toimintoihin nähden ja järjestää toiminta siten, että naapureille ei aiheudu toiminnasta terveyshaittaa tai kohtuutonta rasitusta. Terveysturvallisuuslain (763/1994) 27 §:n mukaisesti "Milloin asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevalle, kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka menettely tai toimenpide on syynä tällaiseen epäkohtaan, ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi."

Eläinsuojan ja sen ympäristön yleisestä siisteydestä on huolehdittava riittävästi tuhoeläin-, kärpäs- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Toiminnoissa on hyvä hyödyntää nykyaikaista tekniikkaa niin, että mahdolliset haju-, pöly- ja meluhaitat voidaan minimoida. Tuhoeläinten pääsy eläintiloihin tulee pyrkiä estämään esim. verkottamalla avonaiset ikkunat.

Eläinsuojan toiminnassa muodostuvien jätteiden varastointi, käsittely ja hyödyntäminen sekä jätevesien johtaminen ja käsittely tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa.

Jätehuollon järjestämisessä tulee noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Ilmoituslomakkeen kohdasta 12 tai muusta lausuntomateriaalista ei selkeästi käy ilmi, missä toiminnassa syntyvä muovijäte (2000 kg/ vuosi) on tarkoitus säilyttää tilalla ennen hävittämistä. Tätä olisi hyvä täsmentää. Säilytysratkaisussa tulisi huomioida se, että muovit pysyisivät kuivina, puhtaina ja sääolosuhteilta suojassa. Taivasalla olevat muovikasat kastuvat, likaantuvat ja ovat omiaan houkuttelemaan paikalle tuholaiseläimiä.

Tilalla tulee olla asianmukaiset tilat raatojen säilytystä varten. Raadot tulee säilyttää peitettynä tiiviillä alustalla, joka on mahdollista desinfioida. Raatojen säilytyspaikan tulee olla sellainen, että raadonkeräily on mahdollista suorittaa hygieenisesti eikä raatoauton ajoreitti risteä puhtaan liikenteen reittien kanssa. Mikäli raatoja säilytetään kuivalantalan kuormausalueella, on

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

toimijan velvollisuutena huolehtia, että kuormausalue on niin puhdas, että raatoauton renkasiin ei joudu lantaa. Raadot tulee peittää niin tiiviisti, että haittaeläimet eivät pääse niihin käsiksi. Ilmoituksen karttaliitteessä Pidisjärveen rakennuspaikan kohdalle on merkitty uimaranta. Uimaranta ei ole terveydensuojelulain 13 §:n mukaisesti hyväksytty uimaranta, mutta se on ilmeisen vakiintuneessa käytössä. Ilmoituksen mukaan rakennettavasta pihatosta on 660 metriä ja rakennettavasta lietesäiliöstä noin 400 metriä vesistöön. Karttaliitteestä käy ilmi, että lietesäiliön läheisyydessä on oja, joka laskee uimapaikalle. Ilmoituksessa lietesäiliön etäisyydeksi ojaan on ilmoitettu yli 25 metriä. Ilmoituksesta tai sen liitteistä ei käy selkeästi ilmi, kuinka liete siirretään säiliöön ja miten mahdollisten valumien pääsy ojaan on estetty. Sosiaali- ja terveysministeriön uimavesiasetuksen 354/2008 mukaan uimavedestä ei saa aiheutua terveyshaittaa uimareille. Ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan uimavesiä mahdollisesti pilaavan toiminnan sijoittelussa on syytä käyttää erityistä harkintaa.

Tautisuojaus ja puhtaanapito

Eläinten terveys ja hyvinvointi ovat vuorovaikutuksessa ihmisten terveyden kanssa. Toimintaan liittyvät eläinterveysriskit on suositeltavaa ottaa huomioon suunnittelutyön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Eläinterveys-säännöstön ((EU) 2016/429) mukaan toimijoiden on vastuullaan olevien eläinten ja tuotteiden osalta vastattava tautien leviämisen riskin minimoinnista sekä toteutettava asianmukaiset bioturvaamistoimenpiteet, ottaen huomioon maantieteellinen sijainti ja ilmasto-olot, paikalliset olosuhteet ja käytännöt, ja toteutettava tarvittaessa bioturvaamistoimenpiteitä luonnonvaraisia eläimiä varten.

Hyvällä kulkureittien suunnittelulla voidaan vaikuttaa tilan sekä sisäiseen että ulkoiseen tautisuojaukseen. Rehujen, lannankuljetusten, henkilö- ja eläinliikenteen ja työkoneiden reitit tulee suunnitella niin, että likaiset ja puhtaat reitit eivät risteäisi.

Maatilan liikennejärjestelyt kuten rehujen ja lannan kuljetusreitit eivät käy ilmi asemapiirustuksesta tai muusta lausuntomateriaalista. Lausuntomateriaalista ei myöskään käy selkeästi ilmi, miten lannansiirto uuteen lietelantalaan tapahtuu. Toimija on liitteessä 8.2 ilmoittanut, että lietesäiliön täyttötapa on pumppaamalla alle, joten ilmeisesti lanta siirtyy lietesäiliöön putkea pitkin lietepumpun avulla. Toimiva lannanpoistojärjestelmä on hyvän karjanpidon ja etenkin automaattilypsytiloilla maitohygienian perusedellytys. Lannanpoistojärjestelmän toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja varautua myös käyttökatkoihin ja toimintahäiriöihin.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Liete- ja kuivalannan varastointi, kuljetus ja levittäminen tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lannan kuormaus- ja purkualueiden sekä kuljetusreittien tulee kantaa työkoneiden paino kaikissa olosuhteissa. Lantavarastojen tyhjennys, kuormaus ja lannan kuljetus tulee hoitaa tiiviillä kalustolla ja siten, ettei lantaa joudu kuljetusreitille. Lannan kulkeutumista yleisille tai muiden kotieläintilojen käyttämille teille ja pihuille tulee välttää lannanajon yhteydessä. Mikäli kuljetusreiteille pääsee putoamaan lantaa tai lietettä, on likaantuneet alueet puhdistettava viipymättä.

Kulkureittien suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös tilalta toiselle kiertävien eläinkuljetusautojen ja raatokeräilyn mahdollisesti muodostama tautiriski. Tautiriskiä voidaan pienentää suunnittelemalla eläinten purku- ja lastausolosuhteet tarkasti.

Rehupihan siisteydellä, puhtaudella ja järjestyksellä on merkitystä tautisuojausten kannalta. Rehupihan pohjan tulee olla tiivis ja kantaa työkoneiden paino kaikissa olosuhteissa. Rehupihan kunto ja puhtaus ovat edellytys myös haittaeläinkontrollin onnistumiselle ja sen myötä tautisuojausten onnistumiselle.

Rehunjakoon käytettävän apevaunun kulkureitti, appeen sekoituspaikka ja apevaunun säilytyspaikka eivät käy ilmi lausuntomateriaaleista. Apetta ei tulisi sekoittaa eikä apevaunua säilyttää taivasalla, koska haittaeläimet pääsevät tuolloin käsiksi rehuihin.

Suunnittelussa suositellaan otettavan huomioon, että koneiden ja laitteiden pesuun ja desinfiointiin olisi tarvittaessa asianmukainen pesupaikka, mikäli sellaista ei vielä ole. Pesupaikan pohjan tulee olla kantava sekä tiivis ja pesuvedet tulee voida johtaa viemäriin. Pesupaikan tulee olla sijainniltaan käytännöllinen ja suunniteltu siten, etteivät mahdolliset taudinaiheuttajat pääse leviämään ympäristöön.

Varautuminen

Talousvesi eläinsuojaan tulee kunnallisesta vesijohtoverkostosta. Suosittelemme kiinnittämään huomiota siihen, että tilan vesihuolto on mahdollista järjestää sähkökatkojen aikana. Talousveden osalta on syytä huomioida varautuminen erityistilanteisiin esimerkiksi talousveden saastumisen tai sähkökatkosten ajaksi. Tilalle suositellaan hankkimaan varavoimajärjestelmä ja varavesisäiliö pumppuineen, jotta tilan toiminta voidaan varmistaa myös erityistilanteissa.”

1. KUULUTUKSEN JÄLKEISET MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Määräajan kuluessa (29.06.–05.08.2022) Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on vastaanottanut kaksi (2) muistutusta.

Asianosaisen A muistutus

”Suunnitellessamme talomme rakentamista 2011 meille painotettiin Nivalan kaupungin puolelta, että kulttuurimaiseman on säästyttävä ja meidän kiinteistömme täytyy rakentaa mahdollisimman lähelle muuta asutusta. Ehtona oli, että kulttuurimaiseman tulee näkyä myös Järvikyläntieltä ilman näköesteitä. Meille näytettiin kartalla kulttuurimaiseman suojeluraja, jonka Pidisjärven puolelle ei saanut mitään rakentaa. Miten tämä raja on nyt yhtäkkiä siirtynyt montasataa metriä järvelle päin eikä uuden pihaton rakentamispapereissa ole mitään mainintaa kulttuuri/peltomaiseman suojelusta? Meille toimitettujen karttapiirrosten ja tietojen perusteella uusi lypsypihatto pilaa kulttuurimaiseman, mikäli sijaitsisi 150 m koilliseen nykyisestä navettarakennuksesta.

Peltosarat eivät mene suoraan Pidisjärveä kohti vaan kääntyvät vinosti meillemme, joten pihattorakennus vaikuttaisi meidän näkymään todella merkittävästi. Olemme myös huolissamme kiinteistömme arvon laskemisesta, mikäli noin iso rakennus tulisi tonttimme viereen ja näköesteeksi. Lisäksi pihaton ympärillä säilytettäisiin todennäköisesti myös tilan kalustoa, jota tulisi näkymään paljon nykyistä tilannetta enemmän.

Tällä hetkellä papereissa lukee säilörehun varastoimisesta pelkästään aumaan ja pyöröpaaleihin, todennäköisesti tulevaisuudessa kuitenkin tulisi eteen rehusiilojen rakentaminen, kuten lähes jokaisella maatilalla ne löytyvät ja missä niiden sijainti tulisi olemaan. Tulevaisuudessa tiloja laajennetaan entisestään ja nykyisellä paikallaan uusi navetta laajennuksineen, muut tilaan kuuluvat rakennukset ja kalusto peittäisivät tulevaisuudessa entistä enemmän maisemaa.

Lietteen levitys näillä pelloilla on näinä kesinä hoidettu pääosin pintalevityksenä. Toivomme jatkossa tämän tapahtuvan multaamalla hajuhaittojen välttämiseksi. Tänä kesänä lietteen levityksen aikaan myös järvi haisi lietteelle ja Järvikylän uimarannalla ei voinut uida ollenkaan, pinnalla kellui oudon värinen lautta. Samoin tänä kesänä oli sinilevää uimarannan viereen tulevan kanavan suulla. Mitä järvelle tapahtuu ja mitkä ovat ympäristövaikutukset jos näin lähellä pääsee kahdesta isosta pihatonnavetasta ravinteita kanavia ja oja pitkin järveen.

Ympäristövaikutukset vesistöihin huolestuttavat.

Traktoriliikenteestä tai muusta liikenteestä ei meille ole aiheutunut haittaa, emmekä usko jatkossakaan olevan sen enempää häiriötä. Mielestämme tällä hetkellä suunniteltu sijainti on täysin väärä ja häiritsisi meitä naapureita olemalla liian lähellä ja vaikuttamalla negatiivisesti kiinteistömme arvoon. Vaikka teoriassa sanotaankin

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

hajuhaittojen olevan vähäisiä, todellisuudessa tilanne voi olla ihan päinvastainen, mikäli navetta rakennetaan keskelle peltoja ja eläinmäärä yli kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. Meitä kiinnostaisi tietää perustelut, miksi rakennus on suunniteltu keskelle paikalle peltoaavaa. Tällä hetkellä peltomaisema on hyvin laajasti avonainen ja uusi pihattorakennus katkaisisi kulttuurimaiseman. Nykyisellä paikallaan olevasta navetasta ei ole meille naapureille haittaa, toivommekin että kunta ohjaisi hakemaan poikkeuslupaa rakentaa lähemmäksi nykyistä navettarakennusta. Kulttuurimaiseman ja vesistön säilymisen vuoksi pihattorakennus pitäisi rakentaa mahdollisimman lähelle nykyisiä maatilan rakennuksia. Tällöin se ei häiritse naapureita, eikä maisemahäiriötä tulisi. Aiomme valittaa jatkossakin, mikäli asia etenee seuraavaan vaiheeseen. ”

Asianosaisen B muistutus

”Alue, johon eläinsuojaa ollaan suunnittelemassa, on maakuntakaavassa merkitty valtakunnallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Kuulemiskirjeessä on maininta ”osa kiinteistöstä on merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi”. Osa kiinteistönnumerosta voi olla esim. metsäpalstoja em. alueen ulkopuolella, mutta kyseinen rakennus tulisi olemaan keskeisellä paikalla Kalajokilaakson viljelymaisemaa https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet, jonka johdantotekstissä mainitaan ”Arvokkaiden maisema-alueiden avulla pyritään sekä turvaamaan edustavien ja elinvoimaisten maaseutumaisemien säilyminen että herättämään kiinnostusta maisemanhoitoa kohtaan.”

Nivalan kaupunki on profiloitunut laajojen peltoalueiden kaupungiksi. Suunniteltu eläinsuoja on tulossa keskelle arvokasta peltomaisemaa. Paikka näkyy laajalta Pidisjärven ympäristöön Kuoppatieltä (kantatie 28) keskustajaman kautta Pirttirannalle ja Kullallaalle saakka. Paikka, johon eläinsuojaa ollaan nyt suunnittelemassa, on maisema-alueen kapeimmalla kohdalla. On huomioitava, että nykyaikainen maantilarakentaminen tarvitsee laajentamisvaraa ja jo nykyisen suunnitelman mukaan lietesäiliön ja rehuauman vaikutuksesta rakentaminen tulisi käytännössä katkaisemaan peltoalueen ja erityisesti järvimaisema-alueen. Jatkossa todennäköisiä rakentamistarpeita aiheuttaa esim. apevaraston rakentaminen lähemmäksi eläinsuojaa ja mahdollisten rehusiilojen rakentaminen.

Uutena Nivalan maskottina on peltopyy, jonka pesimäaluetta kyseinen peltoaukeakin on. Pidisjärven länsi/lounaispuoliselle peltoalueelle on saatu ansiokkaan riistanhoitotyön ansiosta pesimään 2-3 peltopyypoikuutta. Peltopyy on erittäin herkkä myös reviiirilleen ja peltorakentaminen heittäisi hukkaan pitkäjännitteisen

*peltopyykannan elvyttämisen. Pidisjärven länsi- ja lounaispuoleinen peltoalue katkeaisi eikä mahdollistaisi yhtenäistä peltoaluetta peltopyyden pesimiseen. Nyt kysytään: onko Pertti Peltopyy tärkeä oikeasti vai onko se vain pelkkä maskotti? Maakuntakaavassa alue on merkitty seuraavasti: **Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue.** Valtakunnallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maiseman johdosta tulen esittämään, että tekninen lupajaos pyytää lausunnon ELY-keskuksen ympäristötoimelta, joka arvioi rakennuksen maisemallisia arvoja sekä museovirastolta, mikäli päätösehdotus olisi myönteinen.*

Asemakaavapiirustukseen on merkitty teoreettinen avoimen Jokilaaksomaisema-alueen raja. Kartassa näkyy, että lännen puoleinen pääty rajautuu vanhaan Linnan käytöstä poistettuun latoon (Iso-Saukko 535-401-6-372). Rakennus ajoittuu siihen aikaan, kun peltoaukealla oli latoja rantaan saakka, eli rakennus kuuluu selkeästi jo itsessään kulttuurimaisemaan. Idän puoleisen päädyn kiintopistettä ei ole näkyvässä. Tällaista ”rajaa” ei käsittäkseni ole missään virallisesti määritelty ja herättää kysymyksen mistä kyseinen raja on peräisin.

Nivalan kaupungin rakennusjärjestyksessä sanotaan seuraavaa: ”Rakennettaessa valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle, tulee rakennusten sijainnin rakennuspaikallanolla sellainen, että kulttuurimaiseman luonne säilyy”. Lisäksi mainitaan seuraavaa: ”Peltoalueilla tulee rakentaminen sijoittaa mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan”. Nykyisessä eläinsuojan rakentamissuunnitelmassa edellä mainitut seikat eivät täyty. Haimme rakennuslupaa kiinteistölle ----- vuonna 2010.

Aikomuksemme oli sijoittaa kotimme peltomaisemaan väljemmin rantaan päin, kuin mitä saimme luvan. Myönnetyn luvan ehtona oli, että rakennamme talon kiinteästi aikaisemman asutuksen rajalle, eikä entistä kotiamme käytetä enää asuinrakennuksena. Uudisrakentamisen rajan siis määritteli olemassa oleva rakennuskanta, joka polveilee Järvikyläntien suuntaisesti etäisyydeltään noin 100-200 m tiestä. Kuntalaisten tasapuolisen kohtelun kannalta on väärin, jos eläinsuoja voidaan nyt rakentaa 150 metriä entisen asutuksen rajasta.

Luvan myöntäminen aiheuttaisi myös selkeän muutoksen nykyiseen lupakäytäntöön ja tulisi muuttamaan koko kulttuurimaisema-alueen rakentamisen. Pidisjärven länsi/lounaispuoleinen peltoalue tulisi muuttamaan pysyvästi eikä paluuta kulttuurimaiseman mukaiseen maisemaan olisi. Mitä tapahtuisin koko kulttuurimaisema-alueelle? Voisiko jatkossa rakennuskanta siirtyä esim. asuinrakennusten osalta keskelle peltomaisemaa?

Tiedostimme jo asuinrakennuslupamme hakuvaiheessa, että rajanaapurinamme on maatila. Olemme tottuneet elämään hajujen, kärpästen ja myöhäisten työn äänien kanssa jne. Olemme myös rakentaneet omaa pihaamme niin, että meillä on näkösuojaa navettaan ja lantalaan. Käytännössä tämä uusi navettarakennus ehdotetulle paikalleen, romahduttaisi oman kiinteistöni arvon. Siihen ei mitkään näkösuojatkaan riittäisi, kun eläinsuoja peittäisi lähes puolet avarasta peltonäkymästä. Ymmärrän, että Nivalan kehityksen kannalta on tärkeä, että kaupungin kaavoitus on yrittäjyyteen kannustava. Täytyy myös muistaa, että me työssäkäyvät kuntalaiset tuomme veroeuroja kuntaan. Jos joudumme ”navetan takapihalle” asumaan vasten tahtoamme, täytyy meidän miettiä asumisen suhteen muita ratkaisuja. Tilanne ei näytä kartalla pahalta, joten kannattaa käydä paikan päällä tutustumassa tilanteeseen. Laitan mukaan myös pari havainnekuvaa, joista saa käsityksen, kuinka maisema muuttuu, jos eläinsuoja rakennetaan suunnitellulle paikalleen. Jatkossa uuden eläinsuojan rakentamisen ehtona voisi olla myös olemassa olevan kokonaisuuden saattaminen nykyisten asetusten mukaisiksi. Tämä tarkoittaisi toimenpiteitä mm. nykyiseen lantalaan. Lisäksi lannanlevityksen osalta määritelmä: ”osin” urakoitsijan multaavalla kalustolla, ei käytännössä ole tarkka määritelmä.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella esitän, ettei ympäristölupaa eläinsuojalle myönnetä nykyisen suunnitelman mukaisesti. Toivon naapureiltamme ymmärrystä näkemykseeni ja olen myötämielinen maatalousyrittäjien laajentamiseen ja nykyaikaistamiseen! Kannustan ajattelemaan asioita tulevaisuuden kannalta. Esitän: jos uusi eläinsuoja rakennetaan, se sijoitetaan vanhan eläinsuojan välittömään läheisyyteen aikaisemman asutuksen rajalle. Jos rakennus sijoitettaisiin nykyisen rantatien paikalle, etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin olisi kuitenkin yli sata metriä. Maatilan toiminnan kannalta lyhyempi yhteys entisiin rakennuksiin olisi toiminnan kannalta järkevämpi ja ekologisempi. Jos eläinsuojan rakentaminen vaatii poikkeusluvan rakentamiseen lähemmäksi nykyisiä rakennuksia, tulisi poikkeuslupajärjestelyjen hakemusprosessi selvittää selkeästi kaupungin toimesta. Vai olisiko sijoituspaikka järkevää suunnitella ihan erilleen nykyisestä päärakennuksesta ja pihapiiristä? Olisi kaikkien etujen mukaista sijoittaa eläinsuoja sellaiseen paikkaan, jossa sen sijainti ei oleellisesti lisää vaikutuksia muulle ympäristölle.”

TOIMINNANHARJOITTAJAN 1. VASTINE ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa ilmoituksesta jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Toiminnanharjoittaja on antanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon seuraavan vastineen 29.9.2022:

"Hankkeessa ei ole tarpeen poiketa asetuksen 138/2019 vähimmäisetäisyyksistä.

Uuden lietesäiliön sijoituspaikka suhteessa valtaojaan on tarkistettu ja se on kuormausalueineen yli 25 metrin etäisyydellä lähimmistä valtaojista.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa lausuntoon. "

Toiminnanharjoittaja on antanut Peruspalvelukuntayhtymä Kallion lausuntoon seuraavan vastineen 29.09.2022:

"Hakijan tarkoituksena on sijoittaa maatalousmuovit kuten paali- ja aumamuovit siirtolavakonttiin, josta ne voidaan joko noutaa tai toimittaa edelleen hyötykäyttöön.

Lietteen siirtoa varten uuden pihaton yhteyteen sijoitetaan pumppukaivo, josta liete pumpataan maanalaista putkilinjaa pitkin uuteen lietesäiliöön. Välikaivo mahdollistaa toiminnan myös poikkeustilanteissa, jolloin liete voidaan siirtää kaivosta pumppaamalla joko letkulla tai lietevaunulla lietesäiliöön. Varautumisen näkökulmasta tätä tulee pitää riittävänä. Hakijalla on tarkoitus käyttää nykyisen navettarakennuksen koillispuolella olevaa rehulatoa appeen sekoituspaikkana sekä apevaunun säilytykseen. Toiminta tapahtuu siten katetussa tilassa suojassa haittaeläimiltä.

Tilalla on eläinsuojailmoituksen mukaisesti oma 25 kVA varavoimakone sähkökatkojen varalle. Vesihuollon turvaamiseksi tilalla on 1 m³:n IBC-kontteja veden vastaanottamista varten sekä juottovaunu, joiden avulla turvataan eläinten vedensaanti myös poikkeustilanteissa.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa lausuntoon. "

Toiminnanharjoittaja on antanut seuraavan vastineen asianosaisen A muistutukseen:

"Suunniteltu pihattorakennus on osa olemassa olevan kotieläintuotannon kehittämistoimenpiteitä. Sijoituspaikan valinnassa on huomioitu tuotantoteknisten seikkojen ohella muun muassa ilmoituksenvaraisia eläinsuojia koskevan asetuksen 138/2019 vähimmäisetäisyysvaatimus lähimpiin häiriintyviin kohteisiin kuten naapureiden asuinrakennuksiin nähden sekä sijoittuminen valtakunnallisesti arvokkaaseen jokilaaksomaisemaan. Näiden edellä mainittujen määräävien tekijöiden vuoksi rakennuksella ei ole vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja alueella.

Toimintaan liittyvää konekalustoa ei ole tarpeen sijoittaa tai säilyttää uuden pihattorakennuksen luoteispuolella. Mahdolliset

muut tukitoiminnot kuten rehusiilot voidaan sijoittaa tarkoituksenmukaiselle etäisyydelle eläinsuojista tuotantorakennusten kaakkoispuolelle sekä lähemmäs nykyisiä tuotantorakennuksia, jolloin nämä eivät vaikuta maisemakuvaan rakennuksen pohjoispuolella.

Lietteen levityksessä pyritään huomioimaan ravinteiden hyötykäyttö, joka ohjaa levitystä tulevaisuudessa entistä enemmän multaaviin vaihtoehtoihin. Levitysmenetelmän täydellinen vaihtaminen on kuitenkin myös kustannuskysymys, jonka vuoksi lietettä voidaan edelleen levittää hajalevityksenä pintaan kuten tähänkin asti huomioitaessa muun muassa nitraattiasetuksessa olevat lietteen levitystä koskevat vaatimukset. Syy pihattorakennuksen sijoittamiselle suunnitellulle paikalle käy ilmi eläinsuojailmoitukseen liitetystä havainnekuvasta, jossa on esitetty lainsäädännössä vaadittu eläinsuojan vähimmäisetäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin nähden. Etäisyysvaatimuksen täyttämiseksi on huomioitu kohtuullinen laajennusvara ilmoituksessa esitettyyn eläinmäärään, koska muussa tapauksessa toiminnalle ei olisi tämän jälkeen nykyisellä kiinteistöllä enää lainkaan kehittymisedellytyksiä.

Hakijan näkemyksen mukaan hankkeessa on huomioitu riittävästi kulttuurimaisemaan sekä avoimeen jokilaaksomaisemaan liittyvät seikat. Hakemukseen liitettyssä havainnekuvassa asiaa on pyritty hahmottamaan jokilaakson maisemassa pituussuunnassa esiintyvien näkemäesteiden väliin sijoitetun linjan avulla. Hanke sijoittuu tämän linjan taakse, eikä siten katkaise merkittävässä määrin pituussuunnassa jokilaakson muutoin avointa maatalousmaisemaa.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa muistutukseen. ”

Toiminnanharjoittaja on antanut seuraavan vastineen asianosaisen B muistutukseen:

”Eläinsuojan sijoituspaikan valinnan, toimintojen keskinäisten etäisyyksien sekä tukitoimintojen sijoittelun osalta Hakija viittaa edellä muistuttajalle 1 vastattuun.

Maisemavaikutusten osata on todettava, että muistutuksen liitteenä olevissa havainnekuviissa maisemaan sijoitettu rakennus ei vaikuta mittakaavaltaan oikealta ympäristöönsä nähden. Käytännössä pihattorakennus on matalampi ja tulisi näkymään muistuttajan maisemassa noin nykyisen horisontin korkuisena. Lisäksi maisemakysymyksessä tulee huomioida se, että olemassa oleva puusto ja muut maastoesteet rajoittavat kaukonäkymää muistuttajalta järvelle päin suunnitellun eläinsuojan suunnassa jo nykyisin.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Eläinsuojailmoituksen liitteenä olevassa havainnekuvassa esitetty ”teoreettinen avoimen maisema-alueen raja” ei perustu virallisiin määritelmiin vaan on tarkoitettu havainnollistamaan sitä linjaa, jonka lounaispuolella jokilaaksomaisemassa on jo olemassa näkemäesteitä, joiden vuoksi maisema ei tämän linjan lounaispuolella jatku jokilaakson suuntaisesti ”silmänkantamattomiin”. Siten rakentamista tämän linjan lounaispuolelle on Hakijan näkemyksen mukaan pidettävä alueelle tavanomaisena tuotantorakentamisena eikä se edellytä poikkeamista alueen maatalousrakentamiseen liittyvistä yleisistä periaatteista.

*Muistutuksessa oleva viittaus Nivalan kaupungin rakennusjärjestykseen on virheellinen. Oikea muoto tekstistä kuuluu seuraavasti: ”Rakennettaessa valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle sekä muihin kulttuurihistoriallisesti merkittäviin ympäristöihin, tulee rakennusten sijainnin rakennuspaikalla olla sellainen, että kulttuurimaiseman luonne **mahdollisuuksien** mukaan säilyy.”*

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa muistutukseen.”

2. KUULEMINEN

Viranomaisen on päättänyt 19.12.2022 suorittaa kuulemisen uudelleen, koska 1. kuuleminen oli suoritettu puutteellisesti. Kaikkia eläinsuojan vaikutusalueen kiinteistönomistajia ei oltu kuultu kuulemiskirjeellä.

Ilmoituksen vireilläolosta on kuulutettu 19.12.2022. – 25.1.2023 välisenä aikana Nivalan kaupungin kotisivuilla, jossa ilmoitusasiakirjat liitteineen ovat olleet nähtävillä kuulutuksen ajan. Tilakeskuksen lähinaapureille ja vaikutusalueen (600 m) kiinteistönomistajille on lähetetty kuulemiskirje ja varattu näin muistutusmahdollisuus ympäristönsuojelulain mukaisesti. Kuulemiskirjeet on lähetetty 19.12.2022.

2. KUULUTUKSEN JÄLKEISET MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Määräajan kuluessa (19.12.2022–25.01.2023) Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on vastaanottanut yhden (1) mielipiteen ja kuusi (6) muistutusta.

Asianosaisen 1 mielipide:

”Hei!

Meille tuli jo toistamiseen kirje Juho ja Noora Laulumaan rakennuslupahakemukseen ja tilan toiminnan laajentamiseen liittyen.

Kummallakaan meistä EI ole mitään ongelmia suunnitelmien suhteen.”

Asianosaisen 2 muistutus:

”Haluan aluksi tuoda esille kyseisen lupahakemuksen käsittely epäselvyydet. Ensimmäisen ympäristöluvan kuulemisen yhteydessä kuultiin vain 16 asianosaista, vaikka aluksi kyselyyni vastattiin, että kuulemiskirjeet on lähetetty kaikille 600 m vaikutusalueella oleville. Kuulutuksessa ei alun perin ollut kuin saatekirje, jossa navetan paikaksi sanottiin ”150 metriä entisestä navetasta koilliseen”. Tuon perusteella meidän olisi pitänyt antaa lausunto. Pyyntöni jälkeen sain 6.7.2022 sähköpostiini hakemuksen ja liitteitä. Naapurin pyyntöön oli jopa sanottu asiakirjojen olevan salaisia.

Nyt kyseessä oleva hakemus oli laitettu 19.12.2022 kaupungin nettisivuille; kuulemisaika oli 25.8.2023 asti. Asia oli korjattu 20.12.2022 kaikessa hiljaisuudessa; kuulemisaika on nyt 25.1.2023. Mitään korjaukseen liittyvää mainintaa ei sivustolla ole. Kaupungin käytännöt kuulutusten yhteydessä ei ole johdonmukaiset. Kesällä olleessa kuulemisessa oli hakemus ja muutama liite (tästä tilanteesta ei minulla ole liitettä), mutta nyt kuulutuksessa on vain hakemuksen liitteitä – ei varsinaista hakemusta. Lisäksi rakennustarkastaja on yhdistänyt lupaprosessien kuulemiset ja tämä aiheuttaa epäselvyyttä asianomaisille. Selkeästi on tullut tietoon, että kaikki asianosaiset eivät ole ihan tarkkaan tiedostaneet, että tässä on pyydetty kuulemista kahteen eri lupaprosessiin. Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen tulisi tehdä hakijan toimesta hakuvaiheessa (Laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta 764/2019), ei viranhaltijan toimesta. Aikaisemmasta rakennusluvasta meille ei tullut kuulemiskirjettä lainkaan. Emme tienneet hakemisprosessin olemassaolosta, saimme vain tiedon päätöksestä. Kaikki viranhaltijat varmasti tekevät parhaansa, mutta tämä lupaprosessi on tuonut esiin puutteita asioiden lainmukaisessa käsittelyssä. Minua valittajana ei uskottu kuulemiskirjeiden puutteiden osalta, jouduin usean kerran lähettämään sähköpostia ja pyytämään selvittämään asiaa. Paitsi itseni puolesta olen harmissani hakijoiden puolesta. Myös he ovat joutuneet kärsimään asioiden heikosta hoidosta. Tämä on ollut hyvin rankkaa aikaa varmasti kaikille osallisille.

Ympäristöluvassa otetaan kantaa maatalan toimintaan ympäristön kannalta. Lupahakemuksessa mainitaan, että nykyiseen navettaan tulee paikat nuorelle karjalle eli rakennus lantaloineen ja lietesäiliöineen jää käyttöön. Luvan myöntämisen ehtona tulee vaatia myös näiden kunnan vastaavan nykyaikaista lainsäädäntöä esim. tiiviyn osalta. Viime kesänä yksi lantalan seinä oli kaatuneena, sateella likavesi juoksi suoraan rajaojaan ja siitä alaspäin Pidisjärveen. Seinä korjattiin marraskuun puolen välin

tietämällä. Myös rehuauma on sijoitettu valtaojan viereen ja jopa kaivettu uoma valumavesille ojaan.

Osa tilan eläimistä on sijoitettu rehusiiloihin tehtyihin parsiin/karsinoin ja siellä ei ole erillistä lannanpoistoa. Tätä lantaa patteroidaan tällä hetkellä lantalan ulkopuolelle. Sijainti ei täytä edes lannan patterointiin liittyviä vähimmäisetaisyyksiä asuinrakennuksista, joten patteroinnille ei liene haettu lupaa kyseiselle paikalle. Toki ymmärrän, että koska tilan eläinmäärä on suurempi mihin nykyinen lantala on suunniteltu, kaikki lanta ei mahdu nykyiseen lantalaan. Kuitenkin tulisi huolehtia, että lannan säilytys olisi suunniteltu ja hoidettu asianmukaisesti.

Kesällä saamani hakemuksen ja liitteiden perusteella voin todeta, että hakemuksessa esitetty peltopinta-ala ei täytä lannanlevitykseen Valtioneuvoston asetuksen 138/2019, liite 2, annettuja ehtoja, koska kaikista vuokratuista pelloista ei ole vuokrasopimuksia. Nyt kuulemiskirjeen ja liitteiden perusteella ei pysty edes toteamaan asiaa. Onko kuulemiskirjeestä jätetty tämän vuoksi varsinainen hakemus ja pinta-ala tiedot pois?

Osa peltojen pinta-alasta on alle 100 metrin päässä asutuksesta, johon ei Nivalan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaan ei saa lantaa levittää ilman multausta. Kuulemiskirjeessä on mainittu lannanlevityksen tapahtuvan ”osin” urakoitsijan multaavalla kalustolla. Tämä on kuitenkin hyvin epämääräinen ilmaisu, eikä käytännössä sido mihinkään. Voihan ”osin” tarkoittaa vaikka kerran kymmenessä vuodessa. Näin lähelle asutusta pitäisi multauksen olla ehdoton vaatimus, jotta edes pinta-ala saadaan riittämään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan ympäristölupaa ei voida myöntää sellaiselle toiminnalle, josta tulisi aiheutumaan kohtuutonta räsitusta naapurikiinteistöille.

Kohtuuttomaksi räsitukseksi voidaan katsoa mm.

naapurikiinteistöjen arvonaleneminen, joka aiheutuu maiseman pilaamisesta. Nythän on selkeästi havaittavissa, että tässä tapauksessa naapurikiinteistöjen kohdalla tapahtuisi kiinteistöjen kohtuuton arvonaleneminen. Lisäksi voidaan todeta, että koska toiminnasta aiheutuu kohtuutonta räsitusta naapurustolle (laki eräistä naapurussuhteista 17 § 1 momentti), ei pelkkä ilmoitusmenettely riitä, vaan toiminnalle on haettava ympäristölupa ympäristölupamenettelyllä. Tässä tapauksessa lupaa on kuitenkin haettu ilmoitusmenettelyllä.

Tämän vuoden puolella hakija on itse ilmoittanut minulle, että hakee uutta lupaa lähemmäksi entistä eläinsuojaa, jolloin se ei olisi maisemallisesti niin häiritsevää. Toivon, että kaupunki omalta osaltaan on puoltamassa poikkeuslupaa rakennukselle.

Kaikkien edellä mainittujen seikkojen johdosta, totean että ympäristölupaa ei voida myöntää. Asiassa on muotovirheitä ja myös itse toimintaa koskevia seikkoja.”

Asianosaisen 3 muistutus:

”Huomautus ja kannanonotto tilan Sääskelä 535-401-77-8 uudelleen haettavaan ympäristö- ja rakennuslupaun. Olen rajanaapuritilan ----- omistaja. Esitän uuden ympäristö- ja rakennusluvan ehdoksi ja vaatimukseksi kohtaan säilörehun varastointi aumassa, että puristenesteet kerätään talteen, jos niitä muodostuu. Viimekesän toisen säilörehun teon aika sattui runsaan sateen ajanjaksoon. Puristenesteet valuivat aumoista vahingossa tai tahallaan läheiseen kanavaan, josta edelleen Kiviojaa pitkin Pidisjärven rantaan. Kyseisessä rannassa sijaitse edellisessä kirjelmässäkin mainittu ”epävirallinen uimaranta”, Uimaranta on tosi suosittu paikka kesäisin, kävijöitä tosi runsaasti. Kyseinen ranta-alue sijaitsee omistamallani maalla REK.NO -----.
Rannan hiekka on ajettu kyläläisten kökkätyöllä omistamastani hiekkamaalta. Kolme kesää sitten rantaan lisättiin karkeampaa hiekkaa. Olen myös kalastajana huolissani rannan veden laadusta, jos vastaavia vahinkoja sattuu jatkossakin. Eikö nykyinen Vesilaki ja EU:n karjatiloille asettamat ympäristösäädökset määrää ja estä edellä mainitun lainen tapahtuma ei pääse toistumaan. Mikä on kaupungin ympäristöviranomaisen vastuu ja toimintatapa jos edellä mainittu ”vahinko toistuu jatkossakin”. Lähiympäristöstä ja vesistöistä on otettava nykymaanviljelijän vastuuta, olipa kyseessä karjatila tai viljanviljelijä. Uimarannan vesi oli loppukesästä tosi huono ja uimakelvoton.”

Asianosaisen 4 muistutus:

*”Noora ja Juho Laulumaan uuden navettarakennuksen rakentaminen, poikkeusluvalla haettavan eläinsuojan sijainti rantaan menevän tien oikealle puolen lähelle korjaamo rakennusta on sopiva ja samalla saadaan lantalasta tulevat ylimenevät jätevedet kuriin, nykyisestä navetasta tulee voimakkaasti lietteele haisevaa jätevettä Pidisjärveen menevään kanavaan joka osaltaan rehevöittää järveä. Sama homma on maanpäälle tehdyn esikuivattujen rehuaumojen puristusmehut eihän niitä voi kerätä pois vaan ne virtaa sadevesien mukana kanavan kautta järveen, kaikki kesät eivät ole kuivia rehun teko aikana. Viime kesän rehunteon jälkeen valui aumoista epämääräisen näköistä ja pahan hajuisia nestettä järveen laskevaan ojaan
Eikö ympäristön kannalta tuorerehun teko olisi suositeltavaa tehdä betonilaakasiiloihin paras ratkaisu saataisiin puristusmehut talteen. Samalla siilojen edusta navetalle asfaltoitaisiin se ehkäisisi keväisin ja syksyisin sateen kostuttaman maa liettymisen ja kulkeutumista rehun sekaan.
Lietteen levityksestä, jos liete levitetään pintalevityksenä niin pitää välttää levittämistä lauantaina lähelle asutusta kun sitä ei aurata heti perään.”*

Asianosaisen 5 muistutus:

”Vastine rakennuslupaan 2022/78

Asia: Rakennuslupahakemuksessa 2022/78 on haettu rakennuslupaa tuotantorakennukselle ja lietesäiliölle. Asemapiirustusta tarkasteltaessa huomioimme seuraavaa.

Epäkohdat: Asemakaavapiirustukset ovat joiltakin osin puutteellisia, jotka jättävät tarkastelijan epätietoisuuteen. MRL 120 sanotaan seuraavaa: ”Rakentamista koskevat suunnitelmat on laadittava siten, että ne täyttävät mm. hyvän rakennustavan vaatimukset.”
Asiaa tarkasteltaessa osoittautuu tuotantorakennuksen sijainti paikkaan, jossa se rikkoo avoimen ja eheän maisemakuvan, joka on määritelty valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi. (VAMA 2021)
Lisäksi tuotantorakennuksen sijainti tulisi peittämään perikunnan omistamalta kiinteistöltä näkyvän luonnonkauniin pelto- ja järvimaiseman sekä aiheuttaa perusteetonta muutosta elinympäristöön ja hankaloittaa tulevaisuudessa uusien vuokralaisten löytämistä kiinteistöön. (MRL 54 ja 117)xz

Lopuksi: Tuotantorakennuksen sijainti aiheuttaa kohtuutonta rajoitusta ja haittaa naapurustolle, jotka voitaisiin välttää tuotantorakennusta siirtämällä, mutta syrjäyttämättä rakennuslupaa hakevien tavoitteita.

Nämä seikat huomioiden rakennuslupaa ei tulisi hyväksyä.”

Asianosainen 6 muistutus:

”Olen huolissani maakunnallisesti arvokkaaksi merkityn maisema-alueen säilymisestä, mikäli rakennusprojekti toteutuu tällaisenaan sille nyt kaavailulle paikalle.

Samoin osa-omistamani kiinteistön ----- luoteisnäkyvä menetetään. Tämä vaikuttaa osaltaan kiinteistön viihtyvyyteen ja arvoon.

Maalaistalon tyttärenä olen saanut perinnökseni maahengen, ja olen iloinen, että lapsuuskotini tilan viljeleminen jatkuu. Mielestäni kuitenkin olisi syytä miettiä ko. uudisrakennuksen paikka uudestaan ottaen huomioon maisemalliset seikat, ja huomioiden myös naapurikiinteistöt.”

Asianosaisen 7 muistutus:

”Asianosaisen vastine Juho ja Noora Laulumaan lypsypihaton rakentamiselle Järvikyläntie 197, 85500 Nivala.

Suunnitellessamme talomme rakentamista 2011 meille painotettiin Nivalan kaupungin puolelta, että kulttuurimaiseman on säästyttävä ja meidän kiinteistömme täytyy rakentaa mahdollisimman lähelle muuta asutusta. Ehtona oli, että kulttuurimaiseman tulee näkyä myös Järvikyläntieltä ilman näköesteitä. Meille näytettiin kartalla kulttuurimaiseman suojeluraja, jonka Pidisjärven puolelle ei saanut mitään rakentaa. Miten tämä raja on nyt yhtäkkiä siirtynyt montasataa metriä järvelle päin eikä uuden pihaton rakentamispapereissa ole mitään mainintaa kulttuuri/peltomaiseman suojelusta? Meille toimitettujen karttapiirrosten ja tietojen perusteella uusi lypsypihatto pilaa kulttuurimaiseman, mikäli sijaitisi 150 m koilliseen nykyisestä navettarakennuksesta.

Peltosarat eivät mene suoraan Pidisjärveä kohti vaan kääntyvät vinosti meillemme, joten pihattorakennus vaikuttaisi meidän näkymään todella merkittävästi. Olemme myös huolissamme kiinteistömme arvon laskemisesta, mikäli noin iso rakennus tulisi tonttimme viereen ja näköesteeksi. Lisäksi pihaton ympärillä säilytettäisiin todennäköisesti myös tilan kalustoa, jota tulisi näkymään paljon nykyistä tilannetta enemmän.

Tällä hetkellä papereissa lukee säilörehun varastoimisesta pelkästään aumaan ja pyöröpaaleihin, todennäköisesti tulevaisuudessa kuitenkin tulisi eteen rehusiilojen rakentaminen, kuten lähes jokaisella maatilalla ne löytyvät ja missä niiden sijainti tulisi olemaan. Tulevaisuudessa tiloja laajennetaan entisestään ja nykyisellä paikallaan uusi navetta laajennuksineen, muut tilaan kuuluvat rakennukset ja kalusto peittäisivät tulevaisuudessa entistä enemmän maisemaa.

Lietteen levitys näillä pelloilla on näinä kesinä hoidettu pääosin pintalevityksenä. Toivomme jatkossa tämän tapahtuvan multaamalla hajuhaittojen välttämiseksi. Tänä kesänä lietteen levityksen aikaan myös järvi haisi lietteelle ja Järvikylän uimarannalla ei voinut uida ollenkaan, pinnalla kellui oudon värinen lautta. Samoin tänä kesänä oli sinilevää uimarannan viereen tulevan kanavan suulla. Mitä järvelle tapahtuu ja mitkä ovat ympäristövaikutukset jos näin lähellä pääsee kahdesta isosta pihatonnavetasta ravinteita kanavia ja ojia pitkin järveen. Ympäristövaikutukset vesistöihin huolestuttavat.

Traktoriliikenteestä tai muusta liikenteestä ei meille ole aiheutunut haittaa, emmekä usko jatkossakaan olevan sen enempää häiriötä. Mielestämme tällä hetkellä suunniteltu sijainti on täysin väärä ja häiritsisi meitä naapureita olemalla liian lähellä ja vaikuttamalla negatiivisesti kiinteistömme arvoon. Vaikka teoriassa sanotaankin

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

hajuhaittojen olevan vähäisiä, todellisuudessa tilanne voi olla ihan päinvastainen, mikäli navetta rakennetaan keskelle peltoja ja eläinmäärä yli kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. Meitä kiinnostaisi tietää perustelut, miksi rakennus on suunniteltu keskelle paikalle peltoaavaa. Tällä hetkellä peltomaisema on hyvin laajasti avonainen ja uusi pihattorakennus katkaisisi kulttuurimaiseman. Nykyisellä paikallaan olevasta navetasta ei ole meille naapureille haittaa, toivommekin että kunta ohjaisi hakemaan poikkeuslupaa rakentaa lähemmäksi nykyistä navettarakennusta. Kulttuurimaiseman ja vesistön säilymisen vuoksi pihattorakennus pitäisi rakentaa mahdollisimman lähelle nykyisiä maatilan rakennuksia. Tällöin se ei häiritse naapureita, eikä maisemahäiriötä tulisi.

Aiomme valittaa jatkossakin, mikäli asia etenee seuraavaan vaiheeseen.”

TOIMINNANHARJOITTAJAN 2. VASTINE KUULEMISESSA ANNETTUIHIN MUISTUTUKSIIN

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa ilmoituksesta jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Toiminnanharjoittaja on antanut annettuihin muistutuksiin vastineen 1.2.2023:

”Vastine ympäristönsuojelulain 115a § mukaisesta ilmoituksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Juho ja Noora Laulumaa (Hakija) ovat hakeneet ympäristölupaa uuden lypsykarjapihatton rakentamiseen ja karjatalouden laajentamiseen Nivalassa tilalla Sääskelä 77:8.

Hanke on kuulutettu ensimmäisen kerran elokuussa 2022 ja kuulemisessa tuolloin tapahtuneiden puutteiden vuoksi uudelleen joulukuussa 2022.

Toimintaa koskevasta ilmoituksesta ovat ensimmäisessä kuulutuksessa antaneet lausuntonsa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Lisäksi hankkeesta jätettiin ensimmäisellä kerralla kaksi muistutusta. Uudelleen kuulemisen yhteydessä muistutuksia tuli aikaisempien kahden muistuttajan lisäksi viisi lisää, joista yhdessä ilmoitettiin, että hankkeesta ei ole huomautettavaa.

Hakijan vastine

(muistutuksissa esiintyvät teemat toistuivat lähes saman kaltaisina kaikissa kirjeissä, jonka johdosta näihin vastataan yhteisesti)

1. Teema: Sijoittuminen

Valtaosa muistutuksista käsitteli uuden eläinsuojan sijoittumista muistuttajan kannalta epäedullisesti asuinrakennuksen ja Kalajoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen väliin. Syy eläinsuojan sijoituspaikan valinnalle on eläinsuoja-asetuksessa mainitut vähimmäisetäisyydet, joista poikkeaminen edellyttäisi merkittäviä muutoksia suunniteltuun maanrakentamiseen. Lisäksi toiminnan sijoittaminen vähintään 150 metrin etäisyydelle lähimmistä asuinrakennuksista jättää toimintaan pienen laajentumistavaran ilman, että vähimmäisetäisyydet myöhemmin sitä estäisivät. Naapurustosta saadun palautteen vuoksi Hakija on päättänyt muuttaa suunnitelmaa uuden eläinsuojan sijoituspaikasta siten, että eläinsuoja tuodaan noin 50 metriä lounaaseen lähemmäksi nykyisiä talusrakennuksia, jolloin rakennuksen maisemavaikutukset naapureihin nähden vähenevät alkuperäiseen sijoituspaikkaan nähden. Jotta muutos ei aiheuta tarvetta poiketa vähimmäisetäisyyksistä, otetaan uudessa eläinsuojassa käyttöön lietteen jäähdytys eli lämmön talteenotto lietekuiluista. Tällä tavoin asetuksen vähimmäisetäisyys sallii eläinsuojan rakentamisen vähintään 100 metrin päähän asuinrakennuksista. Sijoituspaikan muuttaminen vaikuttaa eläinsuojailmoituksen sisältöön päälomakkeen sekä joidenkin liitteiden osalta. Muutetut hakemusasiakirjat toimitetaan tämän vastineen liitteenä.

2. Teema: Valumavedet ja puristenesteet

Puristenesteiden sekä piha-alueen hulevesien osalta Hakija toteaa, että säilörehun aumavarastoinnissa tullaan jatkossa varautumaan puristenesteiden muodostumiseen aikaisempaa paremmin. Tavanomaisissa korjuuolosuhteissa puristenesteitä ei tavallisesti muodostu, mutta kesän 2022 ensimmäinen sato jouduttiin korjaamaan erittäin kosteissa korjuuolosuhteissa, jolloin myös puristenesteitä muodostui poikkeuksellisen runsaasti. Uuden lypsypihatton rakentamisen yhteydessä tullaan rakentamaan myös uusia piha-alueita ja tiestöä talouskeskuksen alueelle. Näiden toimenpiteiden yhteydessä tullaan huolehtimaan siitä, että kulkutiet pysyvät kantavina kaikissa sääolosuhteissa ja piha-alueen hulevedet johdetaan alapuolisiin ojiin mahdollisimman puhtaina tarpeettoman nuhraantumisen välttämiseksi ja siitä huolimatta, että talouskeskuksen alueella muodostuvat hulevedet eivät valu tai purkaudu uimarannan suuntaan.

3. Teema: Lannan levittäminen

Eläinsuojailmoituksen mukaan lietelantaa tullaan levittämään edelleen myös niin kutsuttuna hajalevityksenä eli perinteisellä menetelmällä kasvuston pintaan. Tätä tullaan lähivuosina muuttamaan siten, että suoraan maaperään multaamalla

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

levitettävän lietteen osuutta kasvatetaan vaiheittain käyttämällä urakoitsijoita sekä investoimalla omaan multaavaan levityskalustoon. Siihen asti Hakija pyrkii ajoittamaan lietteen pintalevityksen sellaisiin ajankohtiin, jolloin siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset olisivat myös naapuruston kannalta mahdollisimman vähäiset.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa muistutuksiin.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänne eivät ole antaneet asiassa uusia lausuntoja, joten näiden lausuntojen osalta viitataan edellisessä kuulemisessa vastattuun.

Hakija pyytää kunnan ympäristönsuojeluviranomaista huomioimaan muistutusten johdosta muuttuneen ilmoituksen sisällön sekä korvaamaan aikaisemmat asiakirjat liitteenä olevilla muutetuilla tiedostoilla.”

3. KUULEMINEN

Ilmoituksen täydentämisestä ja muuttamisesta on kuulutettu 2.2.2023. – 13.2.2023 välisenä aikana Nivalan kaupungin kotisivuilla, jossa ilmoitusasiakirjat liitteineen ovat olleet nähtävillä kuulutuksen ajan. Tilakeskuksen lähinaapureille ja vaikutusalueen (600 m) kiinteistönomistajille on lähetetty kuulemiskirje ja varattu näin muistutusmahdollisuus ympäristönsuojelulain mukaisesti. Kuulemiskirjeet on lähetetty 2.2.2023.

2. LAUSUNNOT

Ilmoituksesta on pyydetty lausunto ympäristönsuojelulain 42 § mukaisesti. Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta ja Ylivieskan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollolta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskus on todennut lausunnossaan 2.3.2023 seuraavaa:

”Lausunto, ympäristönsuojelulain 115a § mukaisesta ilmoituksesta, Laulumaa Juho, eläinsuoja, Nivala, Nivalan kylä, Sääskelä 77:8, 535-401-77-8

Nivalan kaupungin ympäristötoimi pyytää viitekohdassa mainitulla kirjeellä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa Juho ja Noora Laulumaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ei ota lausunnossaan tarkemmin kantaa ilmoituksen sisältöön tai hyväksymisen edellytyksiin.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

ELY-keskus toteaa yleisesti ympäristönsuojeluviranomaisena, että eläinsuojien laajennusten ja lannanvarastointisäiliöiden sijoittamisessa tulee noudattaa valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) säädettyjä vähimmäisetäisyyksiä naapurin asuinrakennukseen tai vastaavaan.

Hakemuksen mukaisilla eläinmäärillä (1092,5 ey) uusien eläinsuojarakennusten ja uusien lantaloiden vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin nautatiloilla tulisi vähintään 100 metriä, jos lietelantaloissa on kelluva tai telttamainen kate tai katto ja seinät sekä käytössä lantakanavien jäähdytys, mutta vähintään 150 metriä, kun käytössä on myös kuivalantala.”

Ylivieskan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuolto on todennus lausunnossaan 7.3.2023 seuraavaa:

*”Lausunto ympäristölupailmoitukseen toiminnan olennaisesta muuttamisesta, Juho ja Noora Laulumaa
Taustatiedot*

Nivalan kaupunki on pyytänyt Ylivieskan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuolloilta lausuntoa Juho ja Noora Laulumaan ympäristönsuojelulain mukaisesta ilmoituksesta toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Nykyisellä toiminnalla ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa. Ympäristöterveydenhuolto on aiemmin lausunut hakijoiden ympäristönsuojelulain mukaisesta ilmoituksesta 3.8.2022 (18/2022).

Juho ja Noora Laulumaa ovat täydentäneet hakemuksia saapuneiden huomautusten takia 1.2.2023. Hakija on päättänyt muuttaa suunnitelmaa uuden eläinsuojan sijoituspaikasta siten, että eläinsuoja tuodaan noin 50 metriälounaaseen lähemmäksi nykyisiä talousrakennuksia, jolloin rakennuksen maisemavaikutukset naapureihin nähden vähenevät alkuperäiseen sijoituspaikkaan nähden. Jotta muutos ei aiheuta tarvetta poiketa vähimmäisetäisyyksistä, otetaan uudessa eläinsuojassa käyttöön lietteen jäähdytys eli lämmön talteenotto lietekuiluista.

Hakemuksen mukaan toiminta olisi laajentumassa yhteensä 76 lypsylehmään, 42 hiehoon, 22 nuorkarjanautaan sekä 17 alle 6 kuukauden ikäiseen vasikkaan. Eläinpaikkojen määrässä on huomioitu nykyinen eläinsuoja siellä toteutettavin sisäisin muutoksin sekä uusi lypsykarjapihatto. Lisäksi on tarkoitus rakentaa uusi tilavuudeltaan 2496 m³ kokoinen lietesäiliö, joka sijoittuu 425 metrin etäisyydelle uudesta navetasta koilliseen. Uusia rehunvarastointitiloja ei suunnitelman mukaan ole tarkoitus rakentaa. Nykyiset katetut laakasiilot toimivat jatkossa aperehun komponenttivarastona.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Tilakeskus ja eläinsuojat sijaitsevat haja-asutusalueella osoitteessa Järvikyläntie 197, 85500 Nivala. Tila ei sijaitse pohjavesialueella, eikä sen lähiympäristössä tai vaikutusalueella ole tärkeitä pohjavesialueita tai terveystiedon tiedossa olevia yksityisiä talousvesikaivoja. Kalajoki (Pidisjärvi) virtaa luoteeseen noin 750 metrin etäisyydellä rakennettavasta pihatosta ja noin 400 metrin etäisyydellä rakennettavasta lietesäiliöstä koilliseen.

Lausunnon perusteena oleva aineisto

- 1. Lausuntopyyntö, Nivalan kaupunki, saapunut 2.2.2023*
- 2. Eläinsuojien ilmoituslomake 1.2.2023 liitteineen, saapunut 2.2.2023*
- 3. Vastine 1.2.2023 annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin liitteineen, saapunut 2.2.2023*

Lausunto

Ylivieskan kaupungin ympäristöterveydenhuolto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Terveyshaittojen estäminen

Kotieläintilat voivat vaikuttaa ihmisten elinympäristöön eri tavoin. Terveystiedon (763/1994) 2 § mukaan, Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niiden vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Toimijan tulee huomioida naapureiden sijainti tilaan sekä toimintoihin nähden ja järjestää toiminta siten, että naapureille ei aiheudu toiminnasta terveyshaittaa tai kohtuutonta rasitusta. Terveystiedon (763/1994) 27 §:n mukaisesti "Milloin asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevalle, kunnan terveystiedonviranomaisen voi velvoittaa sen, jonka menettely tai toimenpide on syynä tällaiseen epäkohtaan, ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi."

Eläinsuojan ja sen ympäristön yleisestä siisteydestä on huolehdittava riittävästi tuhoeläin-, karpäs- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Toiminnoissa on hyvä hyödyntää nykyaikaista

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

tekniikkaa niin, että mahdolliset haju-, pölyja meluhaitat voidaan minimoida. Tuhoeläinten pääsy eläintiloihin tulee pyrkiä estämään esim. verkottamalla avonaiset ikkunat.

Eläinsuojan toiminnassa muodostuvien jätteiden varastointi, käsittely ja hyödyntäminen sekä jätevesien johtaminen ja käsittely tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Jätehuollon järjestämisessä tulee noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Edellisessä lausunnossa ympäristöterveydenhuolto on huomauttanut, että ilmoituslomakkeen kohdasta 12 tai muusta lausuntomateriaalista ei selkeästi käy ilmi, missä toiminnassa syntyvä muovijäte (2000 kg/ vuosi) on tarkoitus säilyttää tilalla ennen hävittämistä. Säilytysratkaisussa tulisi huomioida se, että muovit pysyisivät kuivina, puhtaina ja sääolosuhteilta suojassa. Taivasalla olevat muovikat kastuvat, likaantuvat ja ovat omiaan houkuttelemaan paikalle tuholaiseläimiä. Hakija ei ole edellisen lausunnon jälkeen tarkentanut muovien välivarastointia. Tämä tulisi edelleen ottaa huomioon ja edellyttää välivarastoinnin täsmentämistä.

Ilmoituslomakkeen mukaan raadot säilytetään tilalla ennen niiden noutoa pressulla peitettynä kuivalantalan kuormausalueella. Raadot tulee säilyttää peitettynä tiiviillä alustalla, joka on mahdollista desinfioida. Raadot tulee peittää niin tiiviisti, että haittaeläimet eivät pääse niihin käsiksi. Raatojen säilytyspaikan tulee olla sellainen, että raadonkeräily on mahdollista suorittaa hygieenisesti eikä raatoauton ajoreitti risteä puhtaan liikenteen reittien kanssa. Mikäli raatoja säilytetään kuivalantalan kuormausalueella, on toimijan velvollisuutena huolehtia, että kuormausalue on niin puhdas, että raatoauton renkaisiin ei joudu lantaa.

Ilmoituksen karttaliitteessä Pidisjärveen rakennuspaikan kohdalle on merkitty uimaranta. Uimaranta ei ole terveydensuojelulain 13 §:n mukaisesti hyväksytty uimaranta, mutta se on ilmeisen vakiintuneessa käytössä. Karttaliitteestä käy ilmi, että lietesäiliön läheisyydessä on oja, joka laskee uimapaikalle. Ilmoituksessa lietesäiliön etäisyydeksi ojaan on ilmoitettu yli 25 metriä. Hakija on täydentänyt ilmoitustaan siten, että lypsypihaton ja lietesäiliön välille on merkitty putkilinja. Lisäksi vastineessaan hakija on ilmoittanut, että piha-alueen hulevedet johdetaan alapuolisiin ojiin mahdollisimman puhtaina. Vastineessaan hakija on myös maininnut, että talouskeskuksen alueella muodostuvat hulevedet eivät valu tai purkaudu uimarannan suuntaan. Hakija ei ole yksilöinyt miten toteutetaan se, että hulevedet ovat mahdollisimman puhtaita, kun ne johdetaan ojiin. Uuden lietesäiliön ympäristön hulevesistä ei ole mainintaa vastineessa. Karttaliitteestä saa käsityksen, että lietesäiliö olisi alle 25 metrin etäisyydellä ojasta. Kartan perusteella ojasta on suora yhteys

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

uimarannalle. Sosiaali- ja terveysministeriön uimavesiasetuksen 354/2008 mukaan uimavedestä ei saa aiheutua terveyshaittaa uimareille. Ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan lietesäiliön sijoittelua tulisi miettiä uudelleen. Uimavesiä mahdollisesti pilaavan toiminnan sijoittelussa on syytä käyttää erityistä harkintaa.

Tautisuojaus ja puhtaanapito

Eläinten terveys ja hyvinvointi ovat vuorovaikutuksessa ihmisten terveyden kanssa. Toimintaan liittyvät eläinterveysriskit on suositeltavaa ottaa huomioon suunnittelutyön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Eläinterveyssäännösten ((EU) 2016/429) mukaan toimijoiden on vastuullaan olevien eläinten ja tuotteiden osalta vastattava tautien leviämisen riskin minimoinnista sekä toteutettava asianmukaiset bioturvaamistoimenpiteet, ottaen huomioon maantieteellinen sijainti ja ilmasto-olot, paikalliset olosuhteet ja käytännöt, ja toteutettava tarvittaessa bioturvaamistoimenpiteitä luonnonvaraisia eläimiä varten.

Hyvällä kulkureittien suunnittelulla voidaan vaikuttaa tilan sekä sisäiseen että ulkoiseen tautisuojaukseen. Rehujen, lannankuljetusten, henkilö- ja eläinliikenteen ja työkoneiden reitit tulee suunnitella niin, että likaiset ja puhtaat reitit eivät risteäisi. Hakija on täydentänyt ilmoitustaan siten, että asemapiirustukseen on merkitty kuljetusreitit uuden lypsykarjapihaton ruokintaliikenteelle, maidon noudolle ja uuden lietesäiliön lantaliikenteelle. Tämän perusteella puhdas ja likainen liikenne pystytään erottelemaan toisistaan.

Kulkureittien suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös tilalta toiselle kiertävien eläinkuljetusautojen ja raatokeräilyn mahdollisesti muodostama tautiriski. Tautiriskiä voidaan pienentää suunnittelemalla eläinten purku- ja lastausolosuhteet tarkasti.

Toimiva lannanpoistojärjestelmä on hyvän karjanpidon ja etenkin automaattilypsytiloilla maitohygienian perusedellytys. Lannanpoistojärjestelmän toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja varautua myös käyttökatkoihin ja toimintahäiriöihin. Hakija on täydentänyt ilmoitustaan siten, että lypsypihatton ja lietesäiliön välille on merkitty putkilinja, jota pitkin lannansiirto uuteen lietesäiliöön tapahtuu.

Liete- ja kuivalannan varastointi, kuljetus ja levittäminen tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lantavarastojen tyhjennys, kuormaus ja lannan kuljetus tulee hoitaa tiiviillä kalustolla ja siten, ettei lantaa joudu kuljetusreitille. Lannan kulkeutumista yleisille tai muiden kotieläintilojen käyttäjille teille ja pihaille tulee välttää lannanajon

yhteydessä. Mikäli kuljetusreiteille pääsee putoamaan lantaa tai lietettä, on likaantuneet alueet puhdistettava viipymättä.

Hakija on vastineessaan kertonut, että uuden lypsypihaton rakentamisen yhteydessä tullaan rakentamaan myös uusia piha-alueita ja tiestöä talouskeskuksen alueelle. Näiden toimenpiteiden yhteydessä tullaan huolehtimaan siitä, että kulkutiet pysyvät kantavina kaikissa sääolosuhteissa. Rehupihan siisteydellä, puhtaudella ja järjestyksellä on merkitystä tautisuojuuksen kannalta. Rehupihan kunto ja puhtaus ovat edellytys myös haittaeläinkontrollin onnistumiselle ja sen myötä tautisuojuuksen onnistumiselle.

Edellisessä lausunnossa ympäristöterveydenhuolto on tuonut ilmi, että rehunjakoon käytettävän apevaunun kulkureitti, appeen sekoituspaikka ja apevaunun säilytyspaikka eivät käy ilmi lausuntomateriaaleista. Hakija ei ole edellisen lausunnon jälkeen tarkentanut ilmoitusta näiltä osin. Asia tulisi ottaa huomioon suunnittelussa. Apetta ei tulisi sekoittaa eikä apevaunua säilyttää taivasalla, koska haittaeläimet pääsevät tuolloin käsiksi rehuihin. Suunnittelussa suositellaan otettavan huomioon, että koneiden ja laitteiden pesuun ja desinfiointiin olisi tarvittaessa asianmukainen pesupaikka, mikäli sellaista ei vielä ole. Pesupaikan pohjan tulee olla kantava sekä tiivis ja pesuvedet tulee voida johtaa viemäriin. Pesupaikan tulee olla sijainniltaan käytännöllinen ja suunniteltu siten, etteivät mahdolliset taudinaiheuttajat pääse leviämään ympäristöön.

Varautuminen

Talousvesi eläinsuojaan tulee kunnallisesta vesijohtoverkostosta. Suosittelemme kiinnittämään huomiota siihen, että tilan vesihuolto on mahdollista järjestää sähkökatkojen aikana. Talousveden osalta on syytä huomioida varautuminen erityistilanteisiin esimerkiksi talousveden saastumisen tai sähkökatkosten ajaksi. Ilmoituslomakkeessa on mainittu, että tilalla on oma 25 kVA aggregaatti sähkökatkojen varalle. Lisäksi tilalle suositellaan hankkimaan varavesisäiliö pumppuineen, jotta tilan toiminta voidaan varmistaa myös erityistilanteissa.”

3. KUULUTUKSEN JÄLKEISET MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Määräajan kuluessa (2.2.2022–13.3.2023) Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei vastaanottanut asianosaisten muistutuksia tai mielipiteitä.

TOIMINNANHARJOITTAJAN 3. VASTINE ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa ilmoituksesta jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Toiminnanharjoittaja on antanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon seuraavan vastineen 17.3.2023:

"Ilmoituksessa tarkoitettu uusi eläinsuoja on sijoitettu hankkeen kokonaiseläinyksik-kömäärän sekä käyttöön otettavien ympäristönsuojelutekniikoiden määrittelemän vähimmäisetäisyyden ulkopuolelle lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Lausunnossa esiintyvään viittaukseen kuivalantaloista, sekä niiden vaikutuksesta hank-keessa sovellettaviin vähimmäisetäisyyksiin Hakija toteaa, että vaatimus kohdistuu aino-astaan uusiin eläinsuojoihin, eläinsuojien laajennusosiin sekä uusiin lantavarastoihin.

Tilan nykyinen vakiintunut laajuus on olemassa olevissa eläinsuojissa 476,5 eläinyksik-köä. Uuden lypsypihaton valmistuessa näihin tiloihin jää muutosten jälkeen 271,7 eläinyksikköä, joten tuotanto ei laajene nykyisestä. Uudessa lypsypihatossa ei muodostu kuivikelantaa lainkaan. Hakijan näkemyksen mukaan ilmoituksessa esitetty vähim-mäisetäisyys on siten asetuksen mukainen.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa lausuntoon.

Toiminnanharjoittaja on antanut Ylivieskan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollon lausuntoon seuraavan vastineen 17.3.2023:

Hankkeen sijoituspaikan valinnassa on huomioitu ympäristönsuojelulainsäädäntöön kirja-tut etäisyysvaatimukset sekä naapureilta aikaisempien kuulemisten yhteydessä saatu palaute.

Jätehuoltoon liittyen Hakija toistaa aikaisemman lausumansa siitä, että tilalla on tarkoi-tuksena välivarastoida maatalousmuovit kuten paali- ja aumamuovit siirtolavalle, josta ne voidaan joko noutaa tai toimittaa edelleen hyötykäyttöön.

Lietesäiliön sijoituspaikan valintaan ovat vaikuttaneet tarkoitukseen soveltuvan sijoitus-paikan puute eläinsuojien alueella sekä työtekniset syyt. Lietesäiliöstä sellaisenaan ei aiheudu haittaa lähialueen muulle maankäytölle. Hakija tulee säiliön käytön yhteydessä huolehtimaan siitä, että kuormaaminen ja sekoittaminen ei aiheuta sellaisia loiske- tai vuotovahinkoja, joiden johdosta lietettä pääsisi ojiin ja edelleen esimerkiksi uimavesiin.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Lietteen siirtoa varten uuden pihaton yhteyteen sijoitetaan pumppukaivo, josta liete pumpataan maanalaista putkilinjaa pitkin uuteen lietesäiliöön. Välikaivo mahdollistaa toiminnan myös poikkeustilanteissa, jolloin liete voidaan siirtää kaivosta erikseen pump-paamalla letkulla tai lietevaunulla lietesäiliöön.

Uuden lypsypihaton rakentamisen yhteydessä tullaan rakentamaan myös uusia piha-alueita ja tiestöä talouskeskuksen alueelle. Näiden toimenpiteiden yhteydessä tullaan huolehtimaan riittävien rakennekerrosten sekä pihojen yleisen puhtaanapidon avulla siitä, että kulkutiet pysyvät kantavina kaikissa sääolosuhteissa ja piha-alueen hulevedet päätyvät alapuolisiin ojiin mahdollisimman puhtaina tarpeettoman nuhraantumisen välttämiseksi. Todettakoon lisäksi, että talouskeskuksen alueella muodostuvat hulevedet ei-vät valu tai purkaudu lausunnossa viitatus uimarannan suuntaan.

Hakijalla on tarkoitus käyttää nykyisen navettarakennuksen koillispuolella olevaa re-hulatoa appeen sekoituspaikkana sekä apevaunun säilytykseen. Toiminta tapahtuu siten katetussa tilassa suojassa haittaeläimiltä. Tilalla on eläinsuojailmoituksen mukaisesti oma 25 kVA varavoimakone sähkökatkojen varalle. Vesihuollon turvaamiseksi tilalla on 1 m³:n IBC-kontteja veden vastaanottamista varten sekä juottovaunu, joiden avulla turvataan eläinten vedensaanti myös poikkeustilanteissa. Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa lausuntoon.”

Päätös

Tämä päätös korvaa aikaisemman vt. rakennustarkastajan 15.11.2022 antaman viranhaltijapäätöksen § 2/2022 ilmoituspäätöksestä.

Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy tällä päätöksellään Juho ja Noora Laulumaan ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen eläinsuojatoiminnasta ja sen laajentamisesta kiinteistöllä Sääskelä 535-401-77-8.

Tässä päätöksessä on annettu määräykset mm. myönteisen ilmoituspäätöksen edellytysten varmistamiseksi ja valvonnan kannalta ja niitä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSA 15 a §).

Toiminnassa on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014).

Ilmoituksessa ja sen liitteissä ilmoitetut toiminnanharjoittajaa sitovat tiedot ovat osa tätä ilmoituspäätöstä (YSA 15 a §).

Toimintaa on harjoitettava siten kuin ilmoituksessa on esitetty,

tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen. Ilmoituksen tekijän on tehtävä uusi ilmoitus, jos annetuissa tiedoissa tai päätöksen ehdoissa tapahtuu olennainen muutos.

MÄÄRÄYKSET

1. Tilalla voidaan pitää enintään 76 lypsylehmää, 42 hiehoa (12-24 kk), 22 vasikkaa (6-12 kk) ja 17 nuorempaa vasikkaa (alle 6 kk) (yhteensä 1092,5 eläinyksikköä). Eläinmäärää ja ikäjakaumaa voidaan tilojen sallimissa puitteissa muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia. Uusi lypsykarjapihatto on sijoitettava ilmoituksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti.

2. Tilalla tulee olla käytössä lannanvarastointitilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Kun huomioidaan kertyvä lietelanta, virtsa, pesuvedet ja sadevedet sekä laitumelle jäävä lanta, tilalla tulee olla käytettävissä lietesäiliötilavuutta yhteensä vähintään 2 393 m³ ja kuivalannan varastointitilaa 538 m³.

Uusi lietesäiliö on sijoitettava ilmoituksen mukaisesti siten, että etäisyys lähimpään valtaojaan on vähintään 25 metriä. Uuden lietesäiliön tulee olla käyttövalmis ennen uuden pihatton toiminnan aloittamista.

Lantaa voidaan myös luovuttaa sellaiselle hyödyntäjälle, jolla on ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen nojalla mahdollisuus lannan vastaanottoon, tai luovuttaa toiselle tilalle varastoitavaksi valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 eli ns. nitraattiasetuksen mukaisesti.

3. Eläinsuojien pohjarakenteiden ja lantavarastointitilojen tulee olla vesitiiviitä. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lantaa ja muita muodostuvia nesteitä pääse valumaan pinta- ja pohjaveteen tai muualle ympäristöön käsittelyn, siirron tai varastoinnin aikana. Liete- ja virtsasäiliöt tulee täyttää nestepinnan alapuolelta. Lannan kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä karissut tai valunut lanta pois. Lantavarastot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa ja tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto. Havaitut puutteet on korjattava välittömästi. Jos vuotoja tai likaantumista sattuu, alue on siistittävä. Liete- ja virtsasäiliöt on aidattava.

Säilörehun varastointipaikkojen pohjarakenteiden tulee olla vesitiiviitä. Rakenteiden tulee olla sellaiset, että puristenesteet voidaan kerätä talteen ja ettei puristenesteitä pääse valumaan pinta- ja pohjaveteen tai muualle ympäristöön käsittelyn, siirron tai varastoinnin aikana.

Uusi lietesäiliö on katettava vähintään kelluvalla katteella.

Katteena tulee jatkuvasti ylläpitää vähintään 10 cm:n kerrosta turvetta tai muuta irtonaista katetta.

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Olemassa oleva kuivalantala tulee kattaa tai varastoitava aine peittää vähintään 10 cm:n paksuisella turvekerroksella, peitteellä tai muulla materiaalilla siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään.

4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan peltolevitystä varten tulee ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle olla peltopinta-alaa vähintään 76,89 ha.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja metsätaloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Asetuksella on säädetty mm. lannan levittämisen kieltoajasta, lannoitettavan pellon muokkauksesta ja suojaetäisyyksistä.

Lannan levitys ja kuljetus sekä muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille. Kuljetuksen yhteydessä on pidettävä huolta, että lannan kuljetukseen käytettävät väylät pysyvät siisteinä ja kuljetusta tulee pyrkiä välttämään yöaikaan.

5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on käsiteltävä ja varastoitava katetussa ja tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen. Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu haittaa ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme (3) vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

6. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä muodostuu mahdollisimman vähän. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai jätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliselle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet, mukaan lukien muovijätteet, on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden välivarastointi kiinteistöllä on järjestettävä siten, että jätejakeet ovat suljetuissa tiloissa tai astioissa suojassa sääolosuhteilta ja eläimiltä. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on asianmukainen lupa jätteen käsittelyyn. Jätteiden polttaminen on kielletty. Jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava voimassa olevia Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä.

7. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Säiliöiden tulee olla tiiviitä

kaksoisvaipallisia säiliöitä tai ne tulee sijoittaa valuma-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla vähintään altaaseen sijoitetun suurimman säiliön nestetilavuus. Säiliöiden tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestimillä. Polttoainesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle. Polttoainesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa säiliöt on huollettava. Koneiden tankkauspaikka tulee tiivistää siten, että mahdolliset tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen ja maaperän ja pohjaveden pilaantuminen estetään. Säiliöiden läheisyydessä on oltava riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Vahinkotilanteen sattuessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Polttoaineiden ja kemikaalien varasto- ja käyttöalueiden rakenteet tulee ylläpitää lukollisena, katettuna ja tiiviinä.

8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli se vähentää toiminnasta ympäristöön kohdistuvan kuormituksen määrää ja vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa ja on kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa. Ilmoituksenvaraisen toiminnan muutosta voidaan vaatia, mikäli käytössä olevaa tekniikkaa parantamalla ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta voidaan vähentää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

9. Eläinsuojien sekä lanta-, rehu ja virtsavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta ainakin seuraavista:

- eläinten määrä;
- toiminnassa muodostuva lannan määrä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin (m³/vuosi);
- lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- käytettävissä oleva peltoala (ha), uudet ja muuttuneet peltoalat ja sopimukset;
- ympäristöluvanvaraiseen laitokseen toimitettujen ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja toimituksen ajankohdat;
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (jätelaji, määrä ja toimituspaikka);
- Tiedot polttoainesäiliöiden ja kylmähuollon tarkastuksista;
- Tiedot toiminnassa havaituista häiriötilanteista.

Jätekirjanpito tulee säilyttää kuusi vuotta ja muu kirjanpito viisi vuotta. Kirjanpito on pyydettyäessä esitettävä

valvontaviranomaiselle.

Toimintaa koskeva vuosiyhteenveto on esitettävä valvontaviranomaiselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, valvontaviranomaisen määräämällä tavalla.

10. Toiminnan laajentuessa tai muuttuessa oleellisesti on siitä ilmoitettava Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen muutoksen tapahtumista. Olennainen muutos voi olla esimerkiksi toiminnanharjoittajan vaihtuminen, eläinten määrässä tapahtuva muutos tai ympäristön pilaantumisriskiin vaikuttava muutos. Mikäli toiminta muuttuu tai laajenee, on toiminnalle tarvittaessa tehtävä uusi ilmoitus.

11. Toiminnanharjoittajan tulee varautua riittävästi häiriötilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa päästöjä ympäristöön. Häiriö- tai poikkeustilanteissa, joissa voi aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa tai päästöjä maaperään, veteen tai ilmaan, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen estämiseksi. Häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa välittömästi myös pelastusviranomaiselle.

12. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan lopettamisen yhteydessä on ympäristö siistittävä viipymättä ja toiminnasta jääneet jätteet toimitettava hyväksyttävään vastaanottoon. Tarvittaessa myös maaperän pilaantuneisuus on tutkittava. Toiminnan loppumisen yhteydessä toiminnanharjoittajan on sovittava lopputarkastuksen pitämisestä Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasisusta, kun otetaan huomioon toiminnan laatu, sijoituspaikka ja tämän päätöksen määräykset.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) liitteen 1 etäisyystaulukoiden mukaisesti nautojen eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen osalta lietelantala, jossa on kelluva kate ja käytössä on lantakanavien jäähdytys,

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

etäisyysvaatimus häiriintyviin kohteisiin on 100 metriä eläinyksikkömäärän ollessa 1092,5. Uusi pihattorakennus ja lietesäiliö täyttävät em. asetuksen vähimmäisetäisyysvaatimuksen. Kyseiset asetuksen 138/2019 liitteen 1 etäisyydestä on laadittu hajun perusteella. Muutoksessa tilakeskuksen toiminta laajenee 2,29 kertaiseksi. Vanhassa navetassa hiehojen ja vasikoiden lukumäärä lisääntyy, mutta lypsylehmät siirtyvät uuteen pihattorakennukseen. Kun huomioidaan, että muutoksen myötä vanhan navetan eläinyksikkömäärä pienenee 476,50 eläinyksiköstä 271,70 eläinyksikköön, päätöksessä annettu määräys olemassa olevan kuivalantalan kattamisesta tai peittämisestä on katsottu riittäväksi vanhan navetan toiminnasta aiheutuvan hajuhaitan vähentämiseksi. Kun uusi pihattorakennus rakennetaan vähimmäisetäisyysvaatimuksen mukaiselle 100 metrin etäisyydelle ja uusi lietesäiliö 360 metrin etäisyydelle lähimmistä asuinrakennuksista, toiminnan painopiste vaikutuksineen siirtyy kauemmas lähiasutuksesta. Päätöksessä on huomioitu vesienhoitosuunnitelma ja toiminnan vaikutukset vesienhoidon kannalta. Huolehtimalla lannan huolellisesta käsittelystä, lantaloiden vesitiivyydestä ja asianmukaisesta kunnosta voidaan estää haitallisten huuhtoutumien pääsy ympäristöön ja ojien kautta vesistöihin. Noudattamalla ns. eläinsuoja-asetusta (138/2019) ja nitraattiasetusta (1250/2014) sekä tässä päätöksessä annettuja lannanlevitykseen liittyviä määräyksiä, voidaan välttää merkittävät haitat vesistöille ja muulle ympäristölle. Toiminta sijoittuu alueelle, missä ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan kaavamerkintöjä ei ole pidettävä esteenä ilmoituksessa tarkoitetun kaltaiselle eläinsuojatoiminnan laajentamiselle, kuten ei myöskään maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden rajauksia. Valtioneuvoston 18.11.2021 päättämän Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (VAMA 2021) kohteisiin sisältyvien Kalajokilaakson viljelysmaisemien (kohde 128) kohdekuvaus ei ole esteenä myönteiselle ilmoituspäätökselle asetuksen 138/2019 vaatimusten täytyessä. Kohteen rajausta on varsin laaja myös tässä päätöksessä tarkoitetun eläinsuojatoiminnan ympäristössä. Kalajokilaakson arvokkaalle maisema-alueelle on sijoitettu useita eläinsuojia myös Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ratkaisuilla.

MÄÄRÄYSTEN YKSILÖIDYT PERUSTELUT

Määräys 1: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti. Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. Määräyksellä varmistetaan lisäksi uuden eläinsuojan sijoittaminen ilmoituksessa esitettyyn paikkaan. (YSL 52 §; YSA 15 a §.)

Määräys 2: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta.

Varastointitilavuudessa on otettu huomioon eläinsuojan pesuedet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet (30 cm). Kuivalantavaraston tilavuusvaatimuksessa on huomioitu ilmoituksessa esitetty syöttöjätteen määrä. Lantalaskelmassa on lisäksi huomioitu laidunnus ja laitumelle jäävä lanta. Tilan toimintaan varatut lantavarastot riittävät ilmoitetulle eläinmäärälle. Riittävällä varastointitilavuudella estetään lannan ja virtsan joutuminen käsittelemättömänä ympäristöön. Uuden lietesäiliön sijoittamisessa tulee huomioida vähimmäisetäisyys valtaojoan nitraattiasetuksen mukaisesti. (YSL 7-8, 16-17, 52 §; YSA 15 a §; VNa 1250/2014 4-5 §.)

Määräys 3 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja hajuhaittojen vähentämiseksi. Uuden lietesäiliön kattaminen kelluvalla katteella vähentää toiminnasta aiheutuvaa hajuhaittaa ja on edellytyksenä uuden pihaton ja lietesäiliön sijoittamiselle vähimmäisetäisyysvaatimuksen mukaisesti. Puristenesteiden talteen keräämOlemassa olevan kuivalantalan kattamista tai peittämistä koskeva määräys perustuu nitraattiasetuksen 7 §:ään. (YSL 7-8, 16-17, 52, 58 §; YSA 15 a §; NaapL 17-18 §; VNa 138/2019 4 §; VNa 1250/2014 5, 7 §.)

Määräys 4: Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve lasketaan valtioneuvoston asetuksen 128/2019 liitteen 2 mukaisesti. Ilmoittajan käytettävissä oleva peltopinta-ala riittää lannan levitykseen eläinsuojatoiminnan laajentuessa. (NaapL 17-18 §; YSA 15 a §; VNa 138/2019 5 §; VNa 1250/2014.)

Määräyksellä 5 estetään maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon valmisteiden käyttöturvallisuusohjeet.

Eläinjätteen varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 6-8, 16-17, 20, 49, 52, 58 §; JäteL 12-13 §; NaapL 17 §; VNa 138/2019 7-8 §; VNa 1250/2014 7 §; Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset.)

Määräys 6: Tilan jätehuolto on hoidettava jätelain ja Jokilaaksojen jätelautakunnan voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteen muodostumisen ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat yleiset velvollisuudet noudattaa jätelain etusijajärjestyksestä, selvilläolovelvollisuutta sekä jätehuollon huolehtimisvelvollisuuksia. Jätteet on pakattava ja merkittävä

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen käsittely. Asianmukaisella jätehuollolla ehkäistään jätteistä aiheutuva roskaantumista, ympäristön pilaantumista ja terveystahetta. (YSL 52, 58 §; JäteL 8, 12-13, 15-17, 72 §; VNa 978/2021; Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset.)

Määräys 7: Polttoainesten ja kemikaalien varastointia koskeva määräys on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi (YSL 15-17, 19, 52 §; YSA 15 a §).

Määräys 8: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista sekä seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 6, 8.)

Määräys 9: Kirjanpitoa ja raportoitavia seurantatietoja koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi (JäteL 118-120 §; YSA 15 a §; VNa 138/2019 9 §).

Määräys 10: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa ilmoitusta tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin (YSL 29, 170 §).

Määräys 11: Toiminnassa on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on tarpeen viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Välittömiin torjuntatoimiin ryhtymisestä on annettu määräys, jotta poikkeustilanteesta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. (YSA 15a §; YSL 14-15, 123, 134 §.)

Määräys 12 on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi (YSL 52, 94, 170, 172 §).

VASTAUS YKSILÖITYIHIN MUISTUTUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 1.8.2022 ja 2.3.2023 esittämät lausunnot on otettu huomioon päätöksen määräyksissä 2 ja 3.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuollon 3.8.2022 antama lausunto ja Ylivieskan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollon 7.3.2023 antama lausunto on otettu huomioon, päätöksen määräyksissä 3, 4, 5, 6, 7 ja 8. Annetut määräykset koskevat mm. lannan levitykseen ja kuljetukseen, kuormaamisalueen vakautteen sekä kuljetusväylien siisteyteen. Samoin määräyksissä on kiinnitetty huomiota kemikaalien varastointiin ja jätehuoltoon, kuten kuolleiden eläinten ja muovin käsittelyyn.

Ilmoituksesta jätetyissä muistutuksissa A ja B sekä 2, 4, 5, 6 ja

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

7 on kiinnitetty huomiota maakunnallisesti ja valtakunnallisten arvokkaiden maisema-alueiden merkitykseen, mitä ilmoituspäätöksen valmistelussa ja sitä ratkaistaessa on tarkasteltu laajasti. Ilmoituksesta jätetyissä muistutuksissa 3 ja 4 on kiinnitetty huomiota puristenesteiden valumiseen pinta- ja pohjavesiin. Ilmoitusmenettelyä ja eläinsuojien sijoittamista säädellään erityisesti valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Eläinsuojan sijoittuminen täyttää asetuksessa asetetut vaatimukset, etenkin kun otetaan huomioon ilmoituspäätöksessä asetetut määräykset. Toiminnan vaikutuksia ympäristöön ja naapureihin nähden on rajoitettu mm. määräyksillä 2, 3 ja 4.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla ilmoituspäätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä, on asetusta ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen antopäivä on 23.3.2023.

Tämä päätös on lainvoimainen 3.5.2023, jos päätökseen ei haeta muutosta 2.5.2023 mennessä.

Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa tätä päätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 c ja d §).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ilmoituksen käsittelymaksu Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen voimassa olevan taksan mukaisesti (Nivalan kaupunginvaltuusto 17.10.2019 § 58):

3 § Maksut

YSL 10 a luvun mukainen ilmoituspäätös

4 a1. eläinsuoja vähintään 50 ja alle 100 lypsylehmälle 1 600,00 €

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus liitteenä (liite 1).

Sovelletut säädökset

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 6-12, 14-17, 19-20, 22-23, 29, 29 a, 39 a, 42-45, 49, 52-53, 62, 66, 70, 83-87, 94, 115 a-115 e, 123, 134, 170, 172, 174, 189-191 ja 205 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 3-4, 11-13 ja 15 a §
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019)

Vt. rakennustarkastaja

23.03.2023

§ 1/2023

Jätelaki (JäteL 646/2011) 5-6, 8, 12-13, 16-17, 24, 28-29, 72-73, 118-120 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNa 978/2021) 2, 4, 7-9 ja 11-12 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 3 ja 17-18 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on huomioitu seuraavat säädökset, määräykset ja ohjeet:

Jokilaaksojen jätelautakunta, Jätehuoltomääräykset 21.06.2022.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöministeriön julkaisuja 2021:17.

Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa (Suomen ympäristö 564).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysnäkökohdista (1069/2009) ja sen täytäntöönpanosta annettu komission asetus (142/2011).

Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (266/2019).

Pohjois-Pohjanmaa - Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021, Ympäristöministeriö ja SYKE.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Nivalan kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Ojala Ari

Vt. rakennustarkastaja

Jakelu